

Taxa postală
plătite în num.
No. 224.716 929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj-Ko-
lozsvár, Stra-
da Baron L. Pop (v. Brassai-u.) 10.
Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 1, negyedévre 3,
félévre 6, egészévre 10 dollár. Hír-
detések díjszabás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bánági
szóhadás egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését nem vállaljuk. Fő-
szerkesztő dr. Marton Ernő, Fele-
lős szerkesztő Jámor Ferenc,
Bukaresti szerkesztő: Hátszegi
Ernő, Str. Sf. Constantin Nr. 31.

Ara 5 lej

Péntek, 1932 aug. 19.

5692. ÉV
AB 17.

XV. ÉVF.
186. SZÁM

A bankjegyforgalom és a komiszár

Lehetsége, hogy az inflációnistákak nincs igazuk. De annyi bizonyos, hogy kevés pénz van forgalomban. Nagyon kevés. Sok harisnyának és szalmazsáknak kell lennie ebben az országban, hogy rejtegethessék azt a sok pénzt, ami az adófizető polgároknak hiányzik.

A Banca Nationala nem akarja megindítani a bankoprést.

Tiszta szerencse, hogy vannak még könyörületesszivek ezen a világon. A rendőrség hol Tighinában, hol Máramarosszígen leplez le polgárokat akik saját külföldi gépeik segítségével igyekeznek szaporítani a hiányzó bankjegyeket.

Legutóbb Baitiben fedeztek fel egy ilyen inflációpárti műhelyt. A komiszár örömprevel jelentette Bukarestben, hogy sikerült a stabilizáció néhány veszedelmes ellenségét lefűlni. És lefoglalni náluk tizenhat kitűnően sikerült ezerlejtet.

A bukaresti sziguranca felhívta erre, hogy utazzék sürgősen Bukarestbe, a tizenhat bünyjellel együtt. Mire a következő távirati választ kapta:

„Nem mehetek stop. Pénzt postautalványon elküldtem, stop.”

A bukaresti sziguranca csakugyan ki beszéltette másnap tizenhat ezerlejtet. A bankjegyforgalom pedig tizenhat ezer lejjel megszorodott.

Mert a kormányok köszívűségén segít néha a komiszárok intelligenciája.

Ma még tógát hord...

A lidércnyomás elmúlt, Hitler nem került uralomra, sőt minthogy az utolsó pillanatban megmutatta igazi formáját, a követői és szűkebb környezete kezd tőle elhajlani. Gyöngéséget mutatott, a gyöngéket pedig — a vadak között ez az elv és az ösztön — meg kell harapni. A bomlás megindult. Hugenbergék megvonták a támogatást, a terrorlegények elmentek vakációzni. De ez nem elég. Már jelentkeztek az „árulók”. Alólmaradt és mellőzött cinkosok kiadják a régi hétpecsétes titkokat.

Megtudjuk, hogy a választások előtt azért mutatott szelid arculatot a kampókeresztetek pártja, azért mellőzte a korteszbeszédében még a zsidózást is, mert meg akarta nyerni a jobb érzésűeket a szavazásra, hogy kormányrajutása esetén annál jobban megdöbbenetse őket.

A párt első dolga lett volna bemutatni a törvénytervezetet és persze elfogadtatni is, amely szerint „mindenk, aki nyilvánosan Németországot okolja a világháború beindításáért, halálal büntetettik”. Halál jár azért is, ha valaki az általános védkötelesség ellen nyitná ki a száját, aki a leszerelést propagálni merészelné, aki a pacifista eszméket terjesztené. Ugynevezett „kulturbűnökre” fegyház jár. Aki meghamisítja a régi germán szellemet, megkritizálja a hagyományt, kétévi fegyházra készülhet el.

Ime ez lenne a Hitler-uralom karaktere: akasztófa és börtön. Az utolsó pillanatban nyit meg a német nép szeme: Hitler már nem hős, nem politikus, nem Mussolini. Ma még tógát hord és koturnuson jár, de holnap utána futnak a gyerekek.

Ujra válság, újra konferencia

Még vége sincs az egyik konferenciának, máris kezdődik a másik.

Persze gazdasági konferenciáról van szó, hiszen a gazdasági konferenciák manapság olyan sürűn követik egymást, mint valamikor a színházi premierek.

És micsoda gazdasági problémák!

Nem holmi apró-cseprő dolgokról van szó, hanem egyenesen a világválság megoldásáról, amelyről annyi szó folyt el a legutóbbi három hónapban, amennyivel boldogabb időkben ki lehetett volna fordítani a világot a sarkakból...

Ez a sok beszéd azonban, ami most folyik, korántsem fordítja ki a világot sarkakból. Az urak elveszkekednek három nap és három éjjel, megisznak néhány üveg pezsgőt és teméntelen feketekávé, arany-

Hoover elnök augusztus 26-ikára kongresszust hívott össze a gazdasági válság leküzdésének megvitatására

Az ottawai konferencia mériege

London, aug. 18. Hoover elnök augusztus 26-ra az Egyesült Államok gazdasági életének vezető tényezőit Washingtonba nagy értekezletre hívta össze. A konferencián megvitatják a gazdasági válság leküzdésére alkalmas eszközöket. Amerikában nagy reményeket fűznek a Hoover által összehívott konferenciához, annál is inkább, mert a legutóbbi tőzsdei események bizonyos konjunktúrát teremtettek és így a válság leküzdésének pszichikai lehetőségei is adva vannak.

Mit végzett az ottawai gazdasági konferencia

Az ottawai konferencia záróülését szombatira halasztották. Az Express of Britain luxuszózsos a záróülés befejezése után utnak indul Quebecből s visszahozza Angliába a világbirodalmi gazdasági konferencián részt vett angol delegációt. Az angol-kanadai vámegegyezmény ügyében folytatták a megbeszéléseket. Még nincs megegyezés a kanadai hal és hus Angliába történő importjánál fizetendő vámok tekintetében.

Valószínűnek tartják, hogy az Ottawában létrejött kereskedelem-politikai megállapodások teljes szövegét csak októberben fogják nyilvánosságra hozni, miután a dominionok törvényhozásai megkezdtek a megegyezések jóváhagyására irányuló törvényjavaslatok ratifikációs vitáját.

Az estilapok távirataik alapján kommentálják az ottawai konferencia eredményeit. Hangoztatják, hogy az eredmények inkább erkölcsi jellegűek, s gyakorlati jelentőségük minimális. Eu-

rópai szempontból jobb is, hogy így történt. Az angol államférfiaknak most már végre be kell látniok, hogy Anglia mégis csak európai ország s gazdasági politikáját a kontinens országaival való gazdasági együttműködésre kell berendeznie.

Ugy hírlik, hogy az ottawai eredmények az angol kormány részleges rekonstrukciójához fognak vezetni. A védővámok szélsőséges hívei, amennyiben a konferencián kötött megállapodásokkal nem lesznek megelégedve, távozni fognak a kormányból s helyüket mérsékelt védővamos irányzatú politikusok veszik át.

Sir Herbert Samuel belügyminiszter jelenleg a skóciai Lossiemouthben tartózkodik Macdonaldnál. A miniszter el utazás előtt hangoztatta, hogy utja zárólag halászkirándulás jellegével bír és a politikához semmi köze sincsen. Ennek ellenére is tartja magát a hír, hogy az utazás az ottawai konferenciával van kapcsolatban.

A svájci bankok trezorjában marad az 50 millió frankos kölcsön

Hozzá fogják számítani a lej fedezeti stókkjához, hogy 1 milliárd 625 millió lej erejéig új bankjegyet hozzanak forgalomba

Bucuresti-Bukarest, augusztus 18. (Az Uj Kelet tud.) Az 50 millió svájci frank kölcsönről kapcsolatosan megbízható helyről a következő információt kaptuk:

„A genfi Union des Banques Suisses kötelezte magát arra, hogy a Cassa Padurilor nevére 50 millió svájci frankos hitelt nyisson meg a román kormánynak. Minthogy az állam nem bocsáthat ki váltókat és miután a hitelt váltókölcsön formájában veszi fel a kormány, szükség volt a művelethez valamely autonóm intézmény nevére. Kezdetben az utpénztárra gondoltak az érdekeltek, később azonban a Cassa Padurilorban állapodtak meg, miután ez több garanciát képviselt. A Cassa Padurilor a hitellevelet átadja a Banca Nationalának, amely az

50 millió svájci aranyfrank alapján 1 milliárd 625 millió lej erejéig új bankjegyeket fog kibocsátani a belföldi piacra.

Az 50 millió aranyfrank továbbra is a svájci bank trezorjában marad. Az első pillanatban úgy tűnik, mintha ez a művelet inflációval volna azonos, miután az 50 millió svájci frank nem tartozik a Banca Nationala fedezeti stókkjához, csupán kötött letétet jelent a svájci konzorcium trezorjában. Minthogy azonban a svájci bank semmilyen körülmények között és semmilyen célra az 50 millió aranyfrankot nem használhatja fel, ez az összeg mégis fedezetül szerepelhet az 1 milliárd 625 millió lej számára, mindaddig, amíg ez a pénz forgalomban lesz.

tollal aláírnak egy halom fecnit és — a világválság marad ott, ahol van.

Ez történt Ottawában és ez fog történni nyilván Washingtonban is, ahova e hó 26-ára hívott össze Hoover elnök ki tudja hányadszor világválság-konferenciát.

Még mindig csak a munkanélkülieknek, munkásoknak, kereskedőknek és iparosoknak megy rosszul. A nagykapitalisták még mindig jól és vígan élnek és ráérnek konferenciálni is, persze még nem azért, hogy a válságon segítsenek, csak

körülnéznek ezen a konferenciákon, hogy hogyan és mit lehetne keresni a válságon.

Akármielyen türelmetlenek vagyunk, még várunk kell egy keveset.

Legalább addig, míg a konferenciázó uraknak is közvetlenül a bőrükre megy a játék.

Csapanak majd akkor olyan konferenciát, hogy hangos lesz tőle az egész világ.

Akkor talán sikerül majd megoldani a világválságot is.

VILAG TÖKRE

„A politikai doktrinák elmúlnak, a népek megmaradnak”

Mussolini írta le ezt a mondatot abban a cikkében, amit a nagy olasz Enciklopédia számára adott a fasizmus jellemzéséről. Elmúlik tehát egy szép napon a fasiszta doktrina is, a nép pedig, amelynek nevében ez a doktrina egy ideig uralkodott, megmarad. Talán még sohasem mondtak ilyen világos ítéletet a fasizmus fölött s bizony sokkal jobban alakult volna a dolgok, ha ez a mozgalom, mely 1919-ben Milánóban megszületett, nem viaskodik annyit egy doktrínáért. Mussolini bevallja, hogy akkoriban nem volt határozott terve. Szocialista periódusából csak a cselekvés utáni vágya maradt meg. S mert a polgárság halálra volt ítélve, ezért ő és környezete csak elakart foglalni az elhagyott helyet s egyáltalán nem volt szándékában azoknak a veszedelmeknek a villámhárítója lenni, melyek a polgárságot fenyegették. Csupasz aktivizmus volt tehát a milánói mozgalom alapjában véve, amely tudta mindazt, amit nem akar, s a hatalom megkaparintásán túl semmiféle céllal sem rendelkezett. Önmagában véve tehát Mussolini szavaiból nem tanulunk semmi újat. A fasizmus tíz évének története igazolja, hogy a mozgalmat valóban nem vezették semmiféle exakt képzetek, csak az a homályos törekvés: valamit tenni, annak a gátalok nélküli nacionalizmusnak az értelmében, mely a lövészárkok szellemét és módszerét megőrizte, ismeretes, hogy a fasizmus lassan felismerte indulása szellemi és erkölcsi gyöngéit s szilárd doktrina után kutatott: először mert más doktrinákat csak eszmékkel lehet leküzdöni s nem ricinussal és botokkal, ahogy eleinte tették s másodsorban mert csupasz aktivizmussal csak primitív ösztönembereket köthetett maga mellé s ezeket sem tartósan. A bizonytalanságban menetelő fasizmus előtt így jelent meg lassan kompaszként a fasizmus szentháromsága: a tekintély, a hierarchia s a fegyelem. De ez sem volt elegendő s lassan a korporatív állam eszményét dolgozták ki a fasizmus szellemi alapjául. Ez az eszmény természetesen ismét nem kész szellemi szüleményként, az isteni sugallatok precízírozottságával született meg, hanem a hatalomért való politikai marakodás közben keletkezett. A korporatív állam kezdetben eszköz volt arra, hogy a tömegeket, elsősorban persze a munkástömegeket megnyerje a fasizmusnak. Ahogy viszont ma ismerjük: a korporatív állam széles organizáció, amely minden foglalkozási ágat magába foglal, mely azonban óriási mechanizmus csupán, melynek emeltyűinél az állam vagy is maga Mussolini áll.

Természetesen az olasz fasizmus megteremtője szellemileg jelentősebb személyiség annál, hogy ne kívánja történeti működésének történelmi és filozófiai igazolását. Amit erre vonatkozólag mond, az előtte és követői előtt igazoló erővel bír. A másveleményen levők előtt azonban nagyon sok felettébb vitás ebben, különösen annak a történeti fejlődésnek az átvilágítása, amely szükségszerűen a fasizmushoz vezetett. Mussolini abból indul ki, hogy a szocializmus veszedéget szenvedett, a demokrácia mithoszai pedig összeomlottak. Olyan optikai csalódás ez, amely csak Olaszországban történhetett meg s itt is csak azért, mert elfelejti, hogy ott a szocialista és demokráta eszméket rendőri erőszak tartja féken, ami pedig a legkevésbé sem bizonyítja, hogy azok halottak. Ellenkezőleg arra lehet következtetni, hogy az egész fasiszta eszmévelágnak még ma sincs bátorsága ahhoz, hogy teljesen szabadon összemérje magát azokkal. Mussolini nagyon egyszerűen jár el a multtal kapcsolatban: így például a liberalizmus tulajdonképpeni korát csak az 1830-tól 1848-ig terjedő periódusra engedményezi. „Ha

Sturdza herceg súlyos autókarambol áldozata lett!

Bucuresti-Bukarest, aug. 18. Jasiból jelentik, hogy Sturdza herceg 66. sz. autója, amelyet fia Strudza Gheorghe herceg vezet, 80 km. sebességgel, a Jasi-Breazu közti Floricánál kormány

törés következtében egy árokba fordult. A fiatal Strudza, valamint utitársai Popescu és Staic Dinu diákok életveszélyes sérüléseket szenvedtek. Beszállították őket a Spiridon-kórházba.

Befejeződött a vizsgálat a nagyvárad feketeszesesek bűnyügyében

Lungociu vizsgálóbíró átadta a dossiét az ügyészségnek

Oradea-Nagyvárad, augusztus 18. Ismeretes, hogy a nagyvárad feketeszesesek bűnyügyében Lungociu delegált vizsgálóbíró végezte a vizsgálatot, ő folytatta le a kihallgatásokat és azt a nagy anyagot, mely az ügyészségnek a vádirány elkészítésénél alapul fog szolgálni.

Minden részletre kiterjedően Lungociu vizsgálóbíró a múlt hét végén elkészült a feketeszesesek ügyével és a dossziét tegnap adta át az ügyészségnek, amely a vizsgálóbíró összegyűjtött adatai nyomán rövidesen hozzákezd a vádirat elkészítéséhez.

Ausztriában is verekedéseket provokálnak a nemzeti szocialisták

Bécs, augusztus 18. A bécsi és alsó-ausztriai Heimwehr tagjai vasárnap autókarambolokat tettek Máriazellbe. Az egyik községben a kirándulás résztvevői összeverekedtek a kommunistákkal, akik az autókra köveket dobáltak. Több revolverlövés esett, nyolc Heimwehr megsebesült. Salzburgban a nemzeti szocialisták tüzeket szítottak a Heimwehrekkel. Több személy megsebesült. — Bécs IX. kerületé-

ben a nemzeti szocialisták és a köztársasági Schutzbund tagjai összeverekedtek, mely alkalommal a nemzeti szocialisták a szociáldemokraták hivatalos helyiségeibe is be akartak hatolni. Valóságos csata keletkezett, melyben a nemzeti szocialisták maradtak alul. Több személy megsebesült, a rendőrség több nemzeti szocialistát és két szociáldemokratát letartóztatott.

Iskolacikkek, papíráruk, írószerek, iskolafüzetek

legolcsóbban

Frații Gerő Timisoara papíráru gyár,
papir- és írószernagykereskedés

Az autó legyőzi a vasutat, de nem tud megküzdeni a gazdasági válsággal

Amerikában minden ötödik embernek van autója. Romániában 450 személyre jut egy autó

Genf, augusztus 18. A technika fejlődése az elmúlt száz év alatt egészen megváltoztatta a világ arcát. A technika legyőzte a tengert, a levegőt és már a sztratoszférában is győzedelmeskedik. Piccard professzor vaslabdája ma nagyobb biztonsággal emelkedik a levegőbe, mint amilyen biztonsággal száguldtak Belgrádtól Cirigradig a tatárok kis arab lovaikon.

A Népszövetség legutóbb kimutatást készített a vasut és az automobil fejlődéséről és a járműveken szállított utasok számáról. A kimutatás egészen fantasztikus és a nagyközönség előtt ismeretlen részleteket tartalmaz az autós és a vasutközlekedés mai méreteiről.

A világ összes vasutain naponta huszonötmillió ember u tazik, de az autóforgalom sokkal jelentősebb.

A rendelkezésre álló adatok szerint az autók naponta mintegy harminc millió embert szállítanak a földgömbön. A nagyvárosok uccáin túlkülő autók számát a Népszövetség harminchatmillióra becsüli. A kimutatás

hárommillió motorbiciklit tüntet fel.

Ha a forgalomban levő automobilokat egymás mögé sorakoztatnák fel, úgy kétszer átfoghatnák a földgömböt. Amerikánál közel huszonhétmillió autója van,

minden ötödik embernek autója van.

Franciaországban minden huszonhét, Angliában minden harminc, Dániában minden harminckettő, Svédországban minden negyvenkettő, Belgiumban ötvenkettő, Norvégiában hatvan, Németországban kilencven, Olaszországban száznegyvenhat, Csehszlovákiában száznyolcvanhét, Romániában 450. Lengyelországban minden hétszáznegyvenedik személyre jut egy automobil. Az automobilpar a távol keleten kevésbé fejlett. Oroszországról még nincs statisztika, Japánban minden 673, Indiában minden 2000, Kínában pedig minden tizenkétezredik személyre jut egy automobil.

Érdekes, hogy amíg Amerika egész fantasztikus gépkocsi parkkal rendelkezik, mindössze néhány százezer motorbicikli van forgalomban. Az európai országok automobilparkja így oszlik meg: Anglia 1 millió 556.980, Franciaország 1.544.057, Németország 715.044, Olaszország 285.235, Belgium 158.038, Svédország 145.268, Dánia 110.324, Hollandia 112.608, Csehszlovákia 79 ezer. Svájc 78.255 (de ez a szám nem végleges). Írország 46.647, Románia 39.908, Finnország 35.900, Ausztria 33.547, Portugália 35.557, Görögország 28.053, Lengyelország 41.260, Magyarország 19.264. Magyarországon után következnek még Jugoszlávia, Törökország, Luxemburg, Monaco, Bulgária, Észtország és Litvánia, amelyekben mindössze néhány ezer automobil van forgalomban.

A népszövetségi statisztika az 1930-

as évre szól és eszerint abban az évben harminchat millió autót tartottak nyilván. De ha ehhez hozzávesszük az 1932-bem előállított újabb hárommillió automobil, úgy közel negyvenmillió autó van ma a világon forgalomban.

Az amerikai Egyesült Államok a legtöbb gépkocsit 1929-ben állították kerületi ki a gyárakból, míg 1931-ben a dekonjunktúra következtében alig két és fél millió gépkocsi készült. A gazdasági válság ellenére az autógyártás fellendülése várható és néhány éven belül több millióval meg fog gyarapodni az autópark, ha csak a gazdasági válság egy időre le nem győzi az autótársulási kedvet.

A világon forgalomban levő autók értéke meghaladja a tizenkét milliárd lejt.

Tessitori Nóra szabadtéri előadása

A szabad ég csillagpalástja alatt, az augusztusi enyhe est csendjében adja elő a jövő héten Tessitori Nóra monumentális szépségű műsorát. Ez lesz az első szabadtéri előadás Kolozsváron. A páratlan élményt ígérő előadáshoz artisztikus dekorációt szolgáltat a régi református kollégium Farkas uccai ódon udvara.

Az előadó teljesen új műsora merész íveléssel a középkori költői alkotásoktól kezdve a ma embernek hitvallásáig öleli át az emberszeretetet, a béke és az egyetemes haladás gondolatát.

A szabadtéri környezetéhez és másrészt a műsor szelleméhez alkalmazkodó zenei aláfestések még vibrálóbbá és festőibbé teszik az előadást. Így például egy középkori francia misztériumból kiszakított nép-ének balladaszerű ütemeit hárfakíséret szövi át, míg Román Rollond hőmpolygó áradású békehimmuszát oratóriumszerű harmonium szólam színesíti. Esti ima Pál szavával című biblikus hangulatu verset. — hárfakísérettel — és Babits Mihály szárnyaló hitvallomástételét: „Kitérom tiszta szavamat a napra” címűt interpretálja.

Az új ember új problémáit és jövő vágyait a halhatatlan Ady két megérző erejű manifesztációjával és a mai, fiatal generáció zseniális költőjének: Illyés Gyulának: „Zsellerek fia vagyok én” című versével fejezi ki. Klasszikus költőnagyjaink közül Petőfit a „Csalogányok és pacsirták”, Vörösmartyt pedig a háboruellenes „Előszó” és az ébresztő erejű „Emberék” című versei képviselik.

— Tokióban újra terrorista összeesküvés leplezték le. Londonból jelentik: Tokióban terroristák újabb összeküvésüket leplezték le. Az összeküvés célja a korábbi több tagjának meggyilkolása volt. Tizennégy terrorista őrizetben van. A rendőrség megállapította, hogy a terroristák és Inukai miniszterelnök gyilkosai között összeköttetés áll fenn és hogy több előkelő közéleti tényező pénzbeli támogatásban részesítette a desperadokat. A nyomozás nagy eréllyel tovább folyik.

— A magyar kartellbizottság elrendelte két kartell feloszlását. Budapestről jelentik: A kartellbizottság törvényhozási felhatalmazás alapján feloszlatta a kiskunhalasi tengeri vetőmag eladási, valamint a budapesti Röntgen és diatermia gépek értékesítésével foglalkozó kartelleket.

— Munkanélküli olaszok megrohamozták a montevidéi olasz konzulátust. Londonból jelentik: Montevidéóban munkanélküli olaszok behatoltak az olasz konzulátus épületébe s a tisztviselőktől munkanélküli segélyt és élelmiszereket kiu talást követelték. Mivel kérésüknek nem tettek eleget, a csoport több tisztviselőt tetleg bántalmazott és törni-zuzni kezdte a konzulátus berendezését. Karhatalmat vonultattak ki ellenük s letartóztatták a rendbontókat. Két konzulátusi szobgát sérüléseikkel kórházba kellett szállítani.

— Oroszországban tízevi fegyházzal büntetik a gyujtogatást. Londonból jelentik: A szovjetterületen egyre gyakoribbá váló gyujtogatások miatt a szovjetkormány elrendelte a bíróságnak, hogy az eléjük kerülő gyujtogatásokat leg alább tízevi szabadságvesztés büntetéssel sújtsák.

a 48. év a fény és a költészet éve volt, úgy a 49. év a sötétség és a tragédia éve. A római köztársaságot egy másik köztársaság ölte meg, — a francia. Ugyanebben az évben dobta ki a világba Marx a szocializmus evangéliumát. 1851-ben III. Napoleon követte el nem-liberális államcsínyét... Mussolini megemlíti még, hogy a német birodalmat nem a liberálisizmus, hanem a győzelmes Bismarck alapította. S hozzáteszi: „Szimpotomatikus, hogy az olyan magas kulturájú nép, mint a német a XIX. században a szabadság vallását nem ismerte eléggé.” Mussolini nagyon önkényesen megy el amellett a tény mellett, hogy Bismarck műve alig sikerül, ha a német liberális egységmozgalom nem teremti meg az alapot hozzá. Hogy Franciaországban a liberálisizmust a második császárság nem ölte meg, a harmadik köztársaságnak az a hatvan éve igazolja, amely követte. Ugyanilyen hiábavaló az a kísérlet, mely az olasz egység megteremtését függetleníti a liberalizmustól, ha Mazzini és Garibaldi nem is álltak mindig szoros harmóniában Cavourral. Olaszország liberális alkotmányával lett világhatalom...

Mi tehát a fasiszta állam és doktrínája a valóban? Olvassuk — ugyancsak Mussolini írásában, — hogy a faszizmus nem hisz az örök békeben, hogy az államot mindenek fölé helyezi, hogy az államnak etikusnak kell lenni s nem csupán az anyagi jólét biztosítására szolgáló szervezetnek, nem éjjeli örök, hanem produktív, amely nem teremtett egy saját maga istent, mint Robespierre, hanem megvédi a vallást. Olvassuk, hogy a fasiszta állam a hatalomra és az imperiumra való akarát: „Ebben a tekintetben a római tradíció az erő eszménye. A faszizmus doktrínájában az iperium nemcsak területiális vagy katonai, vagy gazdasági kifejezés, hanem szellemi és erkölcsi... Az imperiumra való törekvés a vitalitás hirtelése...” Alapjában véve tehát ismét az eredeti csupasz aktivizmus jut kifejezésre. Az a doktrína, amely az egészet meggyőzően és átgondoltan átvilágítaná, sehohsem található. Az állam részére olyan feladatokat oszt ki, amire az államnak nem volt szüksége. Várni a faszizmus trónraléptéig. Viszont, ha a liberális államnak szemére veti, hogy csak absztrakt elméletet ismer és nem az embereket s a szocializmusnak, hogy csak osztályokról tud, úgy elfelejti Mussolini, hogy ez a két utóbbi államfelfogás az emberek méltóságából indul ki, akikről a közösségben való azt a szabad együttműködést követeli, amit a fasiszta állam csak egy execier-reklamával hisz elérhetőnek. A legelőbb példa erre: az, amit Olaszországban korporatív államnak neveznek (a gazdaság részeinek testületi összefogása), ez a liberális állam szabad szervezeteiben már rég megvalósult. S a világgazdasági krízis begigazolta, hogy az olasz kényszer-szervezetek a krízissel szemben ugyanolyan tehetetlenek, mint a többi polgári államformák.

Mussolini különben maga bevallja, hogy a faszizmusnak tulajdonképpen nincs szellemi tartalma. Minek akkor akkora láрма? S miért annyi kávéházi „Duce” a világ annyi sok nagy és kávéház-államaiban? S végül, ha „a politikai doktrínák elmulnak”, mennyivel inkább elmulnak a doktrína igényével fellépő nem-doktrínák?...

Könyvkészletünk kiadására miatt

olcsó hetet

rendez az Uj Kelet könyvosztálya.

Fél és harmadáron

adjuk a modern irodalom legkiválóbb alkotásait. Értékes, fűzött állapotban lévő könyvek darabonként 35 lej.

Földi Mihály: Hamlet királykisasszony.

Révész Béla: Egyedül mindenkivel

Szomori Dezső: A menyei küldönc.

France Anatol: Hátrahagyott írásai

Darabonként 50 lej:

Ibanez: Meghódított tenger.

Ibanez: Mindenki asszonya.

Benjamin: Egy regényes élet.

Zola: Thereze Raquin.

Kodolányi: Szakadékok.

Heltai: Irók, színésznők.

Pourtales: Liszt Ferenc élete

Pirandello: Forog a film.

Dasztor: Tolsztoj tragédiája.

Dumas: A fekete tulipán.

France Anatol: Az istenek szomjaznak

Twain Mark: 1.000.000 fontos bankó.

Zola: Pascal orvos.

„Nem tudunk takarékossgot prédikálni, ha 11 alminiszter van a kormányban“

Harminc többségi képviselő megalakította a nemzeti parasztpárt baloldali frakcióját egy alminiszter vezetésével

Vaida Sándor szenvedélyes felszólalásban szállt szembe a liberálisok rágalom-hadjáratával

Egymást követik a botrányok a kamarában

Bucuresti-Bukarest, augusztus 18. (Az Uj Kelet tud.) A parlamenti szesszió sorozatos botrányok között vette kezdetét. Nemszak az ellenzék és a kormány közötti feszült atmoszféra ad ezekre tág lehetőséget, egyik legutóbbi ülésen a két liberális párt hívei is egymásnak mentek. A „régis“ liberálisok és az „igazi“ liberálisok, azaz a georgisták a kormány párt nagy örömeire zajos patáliát rendeztek, amely végül tettlegességig fajult el. Egyes bukaresti lapok türelmetlenül követelik, hogy a kvestorok teljesítsék kötelességüket és akadályozzák meg a mindennaposá vált kamarai csendéleteket. A botrányok órákat rabolnak el nap-nap után a kamara drága idejéből, holott a rövidre szabott rendkívüli ülésszak során egy egész sereg fontos törvényjavaslat vár megszavazásra.

Az elkerülhetetlen botrány

A tegnapi ülésen Dinu Bratianu felszólalása, éleshangu beszéde izgatta fel a kedélyeket. A nagy Bratianu — Jonel és Vintila — testvéröccse úgy szerepelt, mint a liberális párt második vezére. George kiválása folytán a Duca-féle liberális pártban ő a Bratianu-dinasztia letéményese. Mint ilyen, nagy tekintélynek örvend és sokan inkább esküsznek rá, mint a címezetes vezére, Ducára. Dinu Bratianu családjának jellegzetes szenvedélyességével gyűlöli a nemzeti parasztpártot. Ezért beszédében nem egyszer megnyomta a szót és kemény dolgokat állapított meg a nemzeti parasztpárt első kormányzásáról. Az amugy is feszült atmoszférában Dinu Bratianu beszéde olaj volt a tüzre. A liberálisok és a többség ismét egymásnak mentek. A botrány nem volt elkerülhető.

Vaida kiönti szenvedélyes szívét a kamarában

Egyébként Dinu Bratianu felszólalása nem maradt válasz nélkül. Egy adott pillanatban az impulzív természetű Vaida Sándor kijött a békétüreséből és nem kevésbé éleshangu replikában utasította vissza a liberális pártvezér vádjait.

— Ön ugyanazt csinálja — mondotta — mint a liberális sajtó, a rágalmak közönye, a Viitorul. Bennünket, erdélyieket banditáknak, rablóvezéreknek állították be. Bocu Severről azt írták egyszerűen, hogy csempész. Azzal vádolták, hogy három szőnyeget hozott be az országba. Vajjon el lehet képzelni, hogy neki erre szüksége lett volna? Éjnek idején csendőrtök küldtek nyakára és meghurcolták ország-világ előtt. Nos, én esküszöm önöknek, hogy meg fogom védelmezni a becsületese embereket a becstelen rágalmozóktól. Azért készítettük el és terjesztjük be a mult szesszióban a köztisztviselők és politikusok vagyonának ellenőrzéséről szóló törvényt, hogy pellengérré állíthassuk a panamákat, még akkor is, ha a mi sorainkból kerülne ki. Önök akadályozták meg, hogy a javaslatból törvény legyen. És bizonyára önök tudják, hogy miért.

„A magyar parlamentben is megvédtem magam, itt is meg fogom védeni“

— Engem következetesen Boila-Voevodként aposztrofálnak lapjukban. Ne higgyék, hogy rágalomhadjáratukat tovább folytathatják. Szabad ember vagyok. A magyar parlamentben megvédtem magam, bármi is fenyegetett. Meg fogom védeni magam itt is. Első kormányzásunk két és fél esztendeje alatt bőven lett volna alkalmunk számaltalan dossziét nyilvánosságra hozni. Nem tettük, mert restelünk magunkat önkért. Most majd nem tesszünk tekintettel senkire és semmire.

A nemzeti parasztpárt egységre szervezkedik

A miniszterelnök felszólalásának ingerültségű tónusa mutatja, hogy a kedélyek meglehetősen ajzottak voltak a kamará-

ban. A nemzeti parasztpárt hamarosan rájött arra, hogy csak úgy tudja az ellenzék pártok botránykedvét ellensúlyozni, ha a többség egységesen fog minden egyes alkalommal fellépni. Ezért Maniu ma délelőttre érkezőre hívta össze a többségi képviselőket és szenátorokat, akiknek nagy beszédben hívta fel figyelmét arra, hogy viselkedésükkel mutassanak példát az ellenzéknek. Azután felsorolta azokat a feladatokat, amelyeknek megoldása a jelenlegi parlamentre vár, majd javasolta, hogy alakítsák meg a nemzeti parasztpárt parlamenti csoportját. Többek hozzászólása után a tisztikar a következőképpen alakult meg:

Kamara. Elnök: Maniu Gyula, alelnök:

T. Raducanu volt munkaügyi miniszter. Kvestorok: Ghită Pop és Tăuceanu.

Szenátus. Elnök: Radulescu-Motru professzor, alelnök: Romulus Georceanu. Kvestorok: Debeu esperes és Andrescu.

Pan Halippa éhségstrájkja

Ezután Gică Măcărescu többségi képviselő szólalt fel és kérte, hogy a kormány a legmesszebbmenő takarékossgot érvényesítse az államéletben. Nehéz azonban ezt hirdetni, amikor a kormányban 11 alminiszter van. Pan Halippa például valóságos éhségstrájkot kezdett, mert miniszteri tárcát akar. A kormány legyen erős legalább vele szemben és takarítsák meg az ő fizetését.

Elkobozzák a spanyol puccsisták ingatlanait és széjjelosztják a parasztok között

Azokat a katonatiszteket is büntetik, akik nem tanúsítottak megfelelő erélyt az ellenforradalommal szemben. Miért kísérelte meg Sanjurio tábornok a puccsot?

Madrid, augusztus 18. A spanyol monarchista puccs olyan történelmi eseménye a felszigetnek, amely ha idejekorán le nem leplezik, nagyobb verázdatokba került

Helyes ápolás mellett nincs hajhullás

Tudjuk, hogy a hajhullás hogyan kinosza éppen a nőket, és mennyi gondot okoz nekik, ha a reggeli fésülködés alkalmával csomósámmra marad a fésűben a haj.

PIXAVON és a Pixavon-Shampooon

A PIXAVON-t évtizedek óta ismerik, klinikailag kipróbálták és első szaktekintélyek ajánlják. Ha állandóan használ PIXAVON- és PIXAVON-SHAMPOON-t, megakadályozza a korpaképződést és a hajhullást és megmarad szép, egészséges haja. Az ápolás ezzel a szerrel fiatalos, természetes, selymes fényt ad a hajának és könnyen fésülhetővé teszi.

volna az országnak, mint a legutóbbi marokói háború. Madridban, a katonai fogházban husz tábornok és egy admirális van lefoga, továbbá 32 kisebbrangú katonatiszt. A rendőrségen kilenc aktív és kilenc egykori tiszt, továbbá 27 civil. A köztársaság kormányja elég szilárdnak érzi maga alatt a talajt, úgy, hogy az idé-

letre időt hagy. Egyelőre azokat a köztársági katonatiszteket bünteti, akik nem tanúsítottak megfelelő energiát az ellenforradalom letörésekor. A szevillai-helyőrség 16 őrnagyát 54 kapitányát és 57 hadnagyát kiléptették a hedseregből és büntető eljárást indítottak ellenük. A földművelésügyi miniszter a közeli napokban javasolni fogja a kamarának, hogy mindazoknak, kik a monarchista puccsban aktív részük volt, kobozzák el ingatlanait, amelyeket, ha nem mintagazdaságok, föl kell szegény parasztok között osztani. A magasabb rangú tiszték közül huszat deportálni fogják Rio de Oro északnyugati Afrika egyik spanyol gyarmatára. A puccsot többek között egy Juon Moarch nevű nagykereskedő finanszírozta, aki Sanjurioval egyetemben egy súlyos dohánypanamban van belekeverve. A puccsot azért provokálták meg, mert a közeli napokban felelősségre vonták volna őket. Az a körülmény természetesen súlyosbítja helyzetüket.

A kormány egyébként jól volt informálva a készülődésről és szándékosan

Maniu azt válaszolja, hogy ezeket a kérdéseket csakugyan pártértekezleten kell megvitatni. Kéri azonban, hogy erre egy más időpontot tüzzenek ki. Megnyugtatta Măcărescut, hogy a nemzeti parasztpárt mindenkinek példát fog nyújtani a takarékossgában.

Végül Mironescu pénzügyminiszter szólalt fel. Kijelenti, hogy a tisztviselők és nyugdíjasok május óta rendszeresen megkapják illetményeiket. Az általános elégedettség, amely május előtt uralkodott az országban, eltűnt. Ez a nemzeti parasztpárti kormány műve. A régi hátralékokat is fokozatosan kifizetik. Erről rövidesen törvényjavaslatot fog a parlament elé terjeszteni.

A kormánypart baloldali blokkja

A parlamenti csoport megalakulásával egyidejűleg a többségen belül igen érdekes esemény játszódott le. Néhány progresszív gondolkodású nemzeti parasztpárti képviselő megalakította a többség baloldali blokkját. A kezdeményezés élén maga Ghelmegeanu földművelésügyi alminiszter áll. Csatlakoztak a blokkhoz Ghită Pop volt alminiszter, Misu Paleologu volt igazságügyi államtitkár, dr. Pavel Pavel, a párt erdélyi szárnyának rendkívül tehetséges képzett fiatal képviselője és mások. A blokk mintegy 30 képviselő támogatására számít és célja baloldalra eltolni a párt ideológiai és programatikusan orientálódását. A baloldali blokk megalakulása érdekes fényt vet a párt belső helyzetére és szimptomatikusan jelenség.

nem nyomta el csirájában, mert tisztá helyzetet akart teremteni. Kormánykörökben elismerik, hogy a puccs meghiuslásában oroszlanrészt a munkásoké, akik radikális polgári elemekkel karöltve elszántan védelmezték meg a köztársaságot.

A munkásság ezért természetesen a hatalomban való nagyobb részesedést is követel magának és minthogy erre nem kecsesgatók a kilátások, folytatja forradalmi terrorakcióját. Granadában az általa sztrájkot proklamálták és a szélsőségesek újabb terrorcselekményeket követtek el monarchistának tudott előkelők palotái ellen. Két arisztokrata kastélyát felgyújtottak s revolvértűzzel fogadták az ellenük kivézenyelt karhatlamat. Négy rendőr megsebesülése után sortűz-vezényelték a rendbontók ellen, de a polgárőrség embereinek leg többje a levegőbe lött s így hét sebesülés történt. A sortűz után közelharcban szétkergették a rendbontók tömegét.

A kormány egyébként a puccskisérlet óta fennállott határozattal feloldotta.

„Nudista“ miniszterek és pipázó miniszterelnök a tekerghiol strandon...

Lupu dr. magának vindikálja a trikó nélküli fürdés patentjét

Konstanca, augusztus 18. Vasárnap és hétfőn magasrangú vendégei voltak a tekerghiol strandnak, amely egyébként is sokat beszélget magáról, amióta megjelent rajta a „nudista“, a meztelen fürdőzők szeptája. Vaida miniszterelnök, Popoviciu igazságügyminiszter és Tilea alminiszter képviselték a nyaralók között a kormányt, dr. Lupu pedig az ellenzékét. Lupu és Tilea a nudisták részére fenntartott öbölben strandoltak, a miniszterelnök és az igazságügyminiszter jónak látták a fürdőtrikós, tisztességes fürdőzők között helyet foglalni.

Az Uj Kelet Konstancában tartózkodó munkatársa előbb a nudistákhoz látogatott el. Dr. Lupu készséggel nyilatkozik!

— Mi az, hogy nudista?
— Én találtam ki ezt az ügyet... Tizenkét év óta igyekszem mindenkit meggyőzni, hogy fürdjenek meztelenül. Micsoda fürdés az, felöltözve. Kérdezzen meg csak más orvosokat is, hogyan kell napkurát venni. Vagy sütteti az ember az egész testét, vagy pedig ráfizet...
Egy másik csoportban Tilea napfürdőzik. Ő is tiz év óta híve a fürdőruhanélküliségnek. Vaidát viszont a másik strandon, ernyő alatt találjuk, fürdőköpenyben, orrán az elmaradhatatlan cvikker-

rel. Mellette Popoviciu Mihály nekinyújtzkodott a napnak.
— Hé, Mihály, azt hiszem, hogy veszedély fenyeget. Fogadjunk, hogy az az ur újságíró. Azért jött, hogy a kölcson felől érdeklődjék...
— Nem a kölcson, hanem a nudizmus felől, miniszterelnök ur.
— Ahá, akkor közelebb jöhet.
— Szabad egy fényképet?
— Kettőt is. Hogy parancsolja? Várjon, hogy vegyem elő a pipámat. Ugye, pipa nélkül nem megy? Azt hittem, hogy a kölcson felől akar érdeklődni.
— Nincs már mit kérdezni. Ha két hét tel ezelőtt tudtam volna...
— Hát nem jobb volt így? Ha az egész világ tudott volna róla, talán meg sem kötöttük volna...
— Mit csinálnak a kölcsonnel?
— Nem tudom még. Meg kell beszélni az ügyet a pénzügyminiszterrel.
Ezzel Popoviciu Mihályhoz fordul Vaida:
— Gyere a vízbe, Mihály. Vagy neked konvenció? Tőled úgy sem kérdeznék semmit...
A következő pillanatban Vaida már a tengerben van és a hátuszás emlékeit ujítja fel ifju korából...

Don Ventura Gassol költő és államtitkár kalandja a spanyol fasisztákkal

Az életveszélyes művész-törvény. Parlamenti vita — tragikomikus epizóddal!

Madrid, aug. 18. Az eset még a sevilai puccskisérlet előtt történt, de így is nagyon érdekes, sőt talán — még érdekesebb...

A művészsörénynek vannak előnyei és hátrányai: de ritkán sodorja büszke tulajdonosát olyan veszélyes helyzetbe, mint Don Ventura-Gassol, a katalán Generalitatnak népszerű államtitkárát, Macia jobbkézét, aki különben civilben a — költői foglalkozást űzi. Irt verset, szindarabot, esszét: az utóbbi időben azonban elsősorban politikai követeléseket vet papírra. Erősen katalanista-önkormányzati szellemben.

„Miss Katalónia!”

Ezen a néven a legismeretesebb a kis kerekded Gassol, aki a hórihorgas, mumiasavány Macia mellett úgy hat, mint Don Kihote oldalán Sancho Panza. Se szeri, se száma azoknak a karrikatúráknak, amelyekben a két vezető katalán államférfit a két híres regényfigura alakjában ábrázolják. „Miss Katalóniát” már évek óta heccelik barátai a sörényével, de fogadalmat tiltja Gassolnak, hogy a haját levágassa. Egyszer, egyetlenegyszer mégis le kellett vágatni szép kondor fekete sörényét, mikor Primo de Rivera elfogatóparancsot adott ki annakidején. Akkor a kis Gassol — fekete papi csuhát öltött és szerzetesi tonzurát vágatott a fejbüdjára, hogy fel ne ismerjék. Így szokott ki Párizsba, Maciához.

A madridi alkotmányozó nemzetgyűlés, amelynek munkáját rendkívüli módon hátráltatják a különböző panamavádak, amelyek egyes jobboldali képviselők letartóztatásához vezettek, főleg két alapvető fontosságú kérdéssel van elfoglalva a forró nyári ülészak folyamán. Az egyik a földreform kérdése, a másik a katalán autonómiaé, az úgynevezett Estatuto de Catalunya-é. A katalán képviselők is teljes számmal — az egy Macia kivételével, aki ritkán jön Madridba, bár neki is van mandátuma — felvonultak így az ülésekre, hogy megvédelmezzék az Estatutot a heves, különösen jobboldali támadások ellen. Az „alkotmánytervezet” — mert Estatuto ilyesfélélt jelent — nagykaliberű, nehéz fajsúlyú politikusok támadják és egészen kiskaliberű katalán képviselők védik.

A „nagygyűk”: Azana, Maura, Ortega y Gasset és Unamuno a porondon.

A vitában természetesen a Cortes legjobb szónokai is felvonultak: Miguel Maura — „a Maura fia”, így hívják, a háborús évek híres és hírhedt minisztere után, akinek ez a Maura már második miniszterviselt fia — az egyetem bölcselőtanára: Ortega y Gasset és Unamuno maga is felvonultak — az autonómia-tervezet ellen. Különösen a nyelvi rendelkezések — a katalán, mint második hivatalos államnyelv a katalán provinciákban és az oktatásban — hívta ki a szónoki „nagygyűk” ellenkezését. Maga Azana miniszterelnök volt kénytelen a tervezetet hatásos beszéddel megvédelmezni.

Ezek után az előzmények után vonult fel a Katalán Baloldal, magának a Generalitat politikai államtitkárának, Ventura Gassolnak a vezetésével. Ez a felvonulás adott alkalmat arra a su-

lyos „merénylet”, amely ma először rémületbe ejtette, azután azonban mosolygásra készítette egész Madridot.

— Ventura Gassolt meggyilkolták! — kiáltotta felém Cassiano Costal a Generalitat tanárképzőjének igazgatója mikor az Egyetemi Város egyik épületének aajtájában összeütköztünk. A telefonok működésbe léptek, az izgalom leirhatatlan volt, sokan, akik taxit kaphattak a Gran Vián levő Nueva York szállodába hajtottak. Itt lakott Ventura Gassol és itt történt a merénylet, amelyet eleinte mindenki azzsán provokátoroknak tulajdonított, akik ezen a módon akarták volna elmergesíteni a katalán autonómia parlamenti vitáját.

Néhány fiatal arisztokrata „tréfája”

A merénylet híre nem egészen váratlanul jött, mert a beavatottak tudták, hogy Gassol már hosszabb ideje egyremásra kapja a névtelen leveleket, amelyekben hol komolyabb, hol könnyebb fajsúlyú fenyegetésekkel árasztották el a népszerű és lobogósörényű „Miss Katalóniát”.

A merényletet Gassol a következőben mesélte el munkatársunknak, mielőtt — az első vonattal! — visszautazott volna Barcelonába:

— Negyedegyre fel járhatott az idő, amikor kiléptem a szobámból, hogy a fürdőszobába menjek. A fürdőszoba ajtó mögött valaki állott, aki rámvetette magát, amikor beléptem. Közvetlenül ezután három másik támadó is be lépett, akik egy türelkötőt tekertek a nyakam köré; az egyiknek a kezében borotva volt, a másikéban egy — hajnyíró gép! Mialatt az egyik a számat akarta befogni, hogy ne kiálthassak segítségért, a másik a hajamba kapott és kitépett — vagy levágott — nagyobb csomót. (Ezek a hajszálak corpus delicti-ként ott is maradtak a szerényen berendezett fürdőszoba padlóján.) Sikertől kiszabadítanom magam — Ventura Gassol alacsony termete ellenére nagyon izmos — és a szobámba rohantam, ahonnét revolverrel a kezemben rohantam ki ismét. A menekülő támadók után löttem, de mivel közben sok más személy is kirohant a folyosóra, jobbnak láttam a tüzelést beszüntetni. A támadók elmenekültek.

Hogyan akarták Macia legjobb barátját kopaszra borotválni a spanyol nacionalisták?

A nyomozás azonnal megindult. A rendőrség kordonnal zárta el a szálló kapuját és csak igazoltatás révén lehetett bejutni az épületbe, ahol Campalans, Companys és Puig Ferrer képviselők igyekeztek a még mindig indulatosan háborgó költő-államtitkárt lecsendesíteni, bár — be kell vallani — ők maguk is alig voltak nyugodtabbak nála.

A rendőrség megállapította, hogy a merénylet egyike egy nappal előbb Gassol szobájával szemben vett szobát, José Blanes néven. Megállapították, hogy ez nem álnév és az illetőnek ugyanezen a néven Madridban bejelentett lakása van. Találtak egy börtöndöt „Herceg Amalfi” névjeggyel és kompromittáló levelekkel.

Nemsokára nyilvánosságra jutott, hogy már jóformán fél Madrid hallott a „merénylet” terveiről, amelyeket senki sem vett komolyan. Előkészítői — előkelő fia-

talemberek, akik kávéházban, villamoson egész nyíltan beszélgettek tervükről — a következő tervet készítették elő:

Autó áll meg a Gran Vián a szálloda közelében. Négy fiatalember behatol Gassol szobájába és revolveres fenyegetéssel ráveszi, hogy kövesse őket. Az autó teljes sebességgel elszáguld a külterületek felé. Időközben a kocsi elöke kerülnek a fodrászati eszközök, a hajnyírógép és a borotva. Mire az autó a Retiro-parkhoz érkezik, Ventura Gasso, a lobogósörényű költő és Macia leghűségesebb barátjának fejebubján egy szál nem sok, de annyi haj sem marad. Mint amikor papi ruhába öltözve lépte át a határt, vagy: még annál is kevesebb...

Meztelen képviselő a park bokrai közt...

A Retiroba érve, Gassolt levették a park tava felé, bedobták volna a park tava felé és dolgukvégezten ismét autóra kaphattak volna a jókedvű, de közveszélyes fiatalurak... Nem lett volna kicsiny a szenzáció másnap, ha a jámbor madridi polgár, akinek határozottan van érzéke a humor iránt, ilyen című vezércikket olvasva sürcsölhette volna reggeli csokoládéját:

— „Meztelen képviselő a park bokrai közt...” Tegnap délbén a Retoriban sétáltak egy víztől csöpögő emberre lettek figyelmessé, akit átadtak az öröknek. Az

illető, aki csak fogyatékosan beszél spanyolul, kijelentette, hogy ő Ventura Gassollal, a Katalán Baloldal képviselőjével és a barcelonai Generalitat politikai államtitkárával azonos. A kézzel-lábbal tiltakozó, kopasz emberkét beszállították az elmeógyógyintézetbe...

Kis hja, hogy a „merénylet” sikerült. Így Ventura Gassol erejének és lélekjelenlétének köszönheti, hogy nem tették csuffá és a viszony nem mérgesedett még jobban el Madrid és Barcelona között. Néhány lobogó, kondorfekete hajtinesen kívül csak vért vesztett: a kezén megvágta. Katalán költő vére festette pirosra az olcsó madridi hotel fürdőszobájának csempéit...

Barcelonában persze nagy volt a ribiljó: különösen akkor, amikor még azt hitték, hogy Gassolt tényleg meggyilkolták. A felháborodás még így is nagy. Még nem ment feledésbe, hogy a barcelonai polgárember — aki Gassolnak intim barátja és képviselőtársa — levélben köszönte meg Madrid polgármesterének azt a szíves fogadtatást, amelyben a madridi közönség a F. C. Barcelona csapatát részesítette a futballidöntő alkalmából. És most ime, ilyen vendégszerető — hajnyírással fogadja Madrid a katalánok nemzeti büszkeségét, Miss Katalóniát. „Hölgyek” nagyobb udvariassághoz vannak szokva pedig...

SPORT

Szenzációs nemzetközi mérkőzéssel indul az őszi szezon

A világhírű svájci Jung Fellows szombaton este mutatkozik be Kolozsvárt

Hosszú nyári szünet után az elmúlt vasárnap végre megnyiták a futballpálya kapuját, a helyi csapatok serlegmérkőzései. Egészen érdekes küzdelmeket látunk, amelyek reményt nyújtanak a továbbfejlődésre.

Az igazi szezonkezdést azonban aug. 20-án, szombaton lesz, amikor nemzetközi mérkőzés kerül előtérbe Olyan csapat a kolozsváriak vendége, amely valóságilag egzotikum jelleggel bír, mert svájci együttes még sohasem járt mifelénk. A zürichi Jung Fellows hírneves csapata mutatkozik be és a publikum, amely a svájciak legutóbbi világraszóló válogatott győzelmeire a magyarokkal és csehekkel szemben még élénken emlékszik, érthető kíváncsisággal várja Helvécia labdarugóit.

A Jung Fellows Zürich legjobb csapata, amely már számos nemzetközi mérkőzésen győzedelmeskedett kitűnő osztrák, magyar, német és angol ellenfelekkel szemben és a legszebb stílust játssza az összes svájci csapatok között. Tréneré magyar fiú, Winkler, a nagy MTK hajdan világhírű játékos, akit csapatánál aratott sikerei jutalmául a svájci szövetség országos tréneré nevezett ki. A svájci csapatban néhány ismerősünk is szerepel, amennyiben csatársorában játszik Hirzer-Hires, a magyar válogatott csapat standard balszélsője, aki a Hungaria

csapatában tavaly oly remek játékot produkált a kolozsvári pályán. Itt játszik Nehadoma is, a magyar futball egy másik csillaga, aki Olaszországban játszott a legutóbbi években a turinj Juventus csapatában. Válogatott játékosok teszik teljessé a svájci vendégcsapatot, amely ma, pénteken este érkezik Kolozsvárra. A svájciakat ünnepélyesen fogadják a sport fórumok és egyesületek képviselői — előreláthatóan nagyszámban — szurkoló — fogja üdvözölni Tell Vilmos utódait.

A Jung Fellows ellenfele az Univerzitatea lesz, Kolozsvár bajnok csapata és egyben az ország egyik legjobb együttese. Az U megerősített felállításban szerepel és bemutatja új szerzeményeit is, akik között vannak: Ploestanu, a tavalyi bajnok UDR gólkordere, Szepe III, a nagy Szepe méltó öccse, Cain, a Banatul legjobb halflja és Carte, ak itűnő temesvári jobbszélső.

A kolozsvári közönségnek előreláthatóan igen érdekes és nívós sporteseményben lesz része. Tekintettel azokra a nagy áldozatokra, amelyekben a vendégcsapat került, a sportegyesületek méltán számítanak a közönség támogatására, mert ennek a szenzációs mérkőzésnek anyagi eredményétől függ, kockázathatnak-e ezental nagyobb nemzetközi lekötéseket.

A mérkőzés szombaton este 7 órakor kezdődik.

MEGOLCSULT AZ AUTOBUSZ

Auto-Transport S. A. Auto-Modern S. A.
Leszállított nyári tarifája

Cluj—Gherla	tour-retour	90°—
Cluj—Dej	tour-retour	120°—
Cluj—Bistrita	tour-retour	250°—
Cluj—Tg.-Mures	tour-retour	300°—
Cluj—Reghin	tour-retour	320°—

Clujról indul		Nyári menetrend	Clujra indul vissza	
Reggel	Délután		Reggel	Délután
6	3	Cluj—Moci—Sarmasul—Tg.-Mures	6	3
	4	Cluj—Moci—Sarmasul—Reghin	5.45	
	6	Cluj—Moci—Sarmasul—Mare	6	
6	4	Cluj—Gherla—Dej—Bistrita	6	3
12	6:30	Cluj—Gherla—Dej	7.15	2:30
	6	Cluj—Panticeu	6	
	6	Cluj—Bonfida	7	

Számozott jegyek cluji jegypénztárunknál elővételben is kaphatók. Telefonon fenntartott helyeket előjegyzésbe veszünk. Dejről Baia-Mare, Sighet, Jibou, Targu-TELEFON 551
Lapusulaira azonnali összeköttetés. TELEFON 551

Berlin,

ban az e zott jelen ban, mint nagy meg hamcsapa tudat sze tén, mer radt puco voltak, a tek elfaju

A szab Hugenber bökezü nem adna totra vett ezzel a s. Ez az a kampoz hátat for Az An madja H luk:

„Kimél szabadság a nagyza ket, ame dott össz felkelést mények y metorszá valóra, h elintézzü mesek, m le kell ve

Schleie Politiken amelyről san szári mindegyi komment

A gen egy más ezuttal i nagyobb zet. Nem írónak — szélnek a geiket a ban nem az ember félelem való féle époly ké az álmat akarok.

— Mé ról: nag sen félr gem a t vallási szében hányzo nak rea tisztába melyk semmi kell fél a nevé Vajjon dani az követeli a leguto A Halá jelenlé emberel becsvág den vis deteink zott, ak tani mi szabad Az u lemény — H

Aka

gobelin függön

Ugya kaphat

pos me

Hugenberg, a kampós keresztések nagy „mecenása“ háttat fordított Hitlernek

Schleicher tábornok semmitől sem fél. Ujabb verekedések

Berlin, augusztus 18. A német politikában az elmúlt huszonnégy óra nem hozott jelentősebb eseményeket. Az országban, mint azt az Uj Kelet már jelentette, nagy megkönnyebbülést hozott Hitler rohamcsapatainak szabadságolása. A közvélemény szerint a szabadságolás azért történt, mert a terroristák között az elmaradt puccs miatt nagy összekülönbözések voltak, amik már nyílt villongássá kezdték elfajulni.

Összeveszték Hugenberggel

A szabadságolás másik oka az, hogy Hugenbergék, a náci-formációk eddigi bőkezű támogatói, kijelentették, hogy nem adnak több pénzt. Ők ugyanis biztosra vették Hitlerék hatalomra jutását és ezzel a Hugenberg-vállalatok fellendülését. Ez azonban nem következett be, mire a kampós keresztet támogató néhézpar háttat fordított nekik.

Az Angriff tegnapi lapja nyíltan támadja Hugenbergéket és ezeket írja rólok:

„Kíméletlenül támadni kell a nemzeti szabadságakarat egoista szabotálót, ezt a nagyzási hóbortba esett reakciós klikket, amely a Hugenberg-táborban verődött össze és amely a német szabadság-felkelést elszabotálta. A legutóbbi eredmények világosan megmutatták, hogy Németország újjáéledése csak úgy válhat valóra, ha a reakciós tördőföket végleg elintézzük. E pillanatban époly veszedelmek, mint maga a marxizmus és époly is kell verni őket, mint a szocialistákat“.

Schleicher tábornok és a Halál

Schleicher tábornok intervjut adott a Politiken című kopenhágai újságnak, amelyről az összes német lapok hosszasan számolnak be és amelyet majdnem mindegyikük politikai álláspontja szerint kommentál.

A generális — mint ahogyan azt már egy másik intervjújában is említette — ezuttal is azzal kezdte, hogy korunk legnagyobb szerencsétlensége a gyöngye idegzet. Nem hallotta — mondotta az újságíróknak —, hogy az emberek mennyit beszélnek az idegeikről. Egyre csak az idegeiket akarják kimélni! Ez a tünet azonban nem idegesség, hanem félelem. Ha az emberek nem tudnak aludni, akkor ez félelem miatt történik: a felelősségtől való félelem miatt. En ezt nem ismerem, époly kevésbé, mint ahogy nem ismerem az álmatlanságot. Amikor akarok és ahol akarok, ott nyugodtan el tudok aludni.

— Még valamit fogok mondani magamról: nagyon vallásos vagyok. De ne értessen félre, nem felekezeti értelemben. Engem a templomban soha nem látnak, de villási érzések fognak el, valahányszor szemben találom magam a sorssal, valahányszor döntő határozatokat parancsolnak reám a körülmények. Ha az ember tisztában van azzal, hogy a halál akár-melyik percben előállhat, igazán nincs semmi értelme, hogy buslakodjon. Mitől kell félni? Attól, hogy az ember elveszti a nevét, pozícióját, vagy a vagyonát? Vajjon egy rófnnyel is meg tudom toldani az életemet, ha a sors az elmulást követeli. En mindig fel vagyok készülve a legutolsó utra s ez az állandó érzésem. A Halálnak mindenkor mellettem való jelenléte képesít engem arra, hogy az embereket és a viszonyokat irigység és becsvágy nélkül ítéljem meg. Az élet minden viszonylatában le kell mérni cselekedeteinket. Ha azonban az ember határozott, akkor elhatározását végre kell hajtani mindenre való tekintet nélkül és nem szabad visszariadni az akadályoktól.

Az újságíró megkérdezte tőle, mi a véleménye Hitlerrel?

— Hitler — mondotta a tábornok, némi

Akar-e Ön művészi blondel rámát,

gobelinnek, festménynek, stb., továbbá függönytartót olcsón beszerezni?

Okvetlenül keresse fel

„**ROMEOT**“

Ugyanott olcsón művészi festmények kaphatók, Cluj, Bolyai u. 2. Bresan kalapos mellett.

aggódás után — valamelyest hasonlít az 1799-es Napoleonhoz. Tele van hittel és a tömegek számára kell is ez a hit.

Az újságíró erre megjegyezte, hogy őt, Schleicher generális a kabinet lelkének jellemzik.

— Ez rossz jellemzés — mondotta a tábornok —, én nem a lelke vagyok a kabinetnek, hanem inkább az akarata.

Berlin, augusztus 18. A legújabb értesülések szerint Röhn százados, a nemzeti szocialisták rohamcsapat-parancsnoka hosszabb látogatást tett Schleicher birodalmi hadügyminiszternél. Politikai körökben azt hiszik, hogy a nemzeti szocialisták és a birodalmi kormány között a megszakadt érintkezés újra meg fog indulni. Vannak azonban, akik azt kombi-

nálják ebből a látogatásból, hogy a nemzeti szocialisták rohamcsapatainak felosztása ügyében értekezett Röhn százados Schleicher tábornokkal. Messzebbmenő politikai konzekvenciákat ebből a találkozásból általában nem vonnak le.

Ujabb verekedések

Berlin, augusztus 18. A poroszországi tartománygyűlés összehívása küszöbön áll. Első ülését valószínűleg a jövő hét csütörtökjén fogja tartani.

Duisburg-Hambornban napirenden vannak kommunisták és nemzeti szocialisták kisebb-nagyobb összeütközései. Tegnapi rendbontók közül hatot, ma újabb nyolc zavargót tartóztattak le. Gyorsított eljárás alapján fognak itélkezni felettük, mert a verekedések során többen súlyos sebeket kaptak.

Robbanás következtében halálos szerencsétlenség érte Schönheim Jakabot, a totosbányai aranybánya tulajdonosát

Két nappal a tragikus szerencsétlenség előtt tartotta meg esküvőjét a bányatulajdonos fia

Sighet-Máramarosziget, augusztus 18. (Az Uj Kelet tud.) Tragikus szerencsétlenség tartja izgalomban Máramaros zsidóságát. A Sugatag melletti Totosbányán, az ottani aranybányában robbanás következtében nagy kőtömeg zuhant Schönheim Jakab bányatulajdonosra, amely agyonlapította a szerencsétlen em-

ber testét. A kőtömb alól még élve emelték ki Schönheim Jakabot, hazaszállítása közben azonban kiszenvedett. A borzalmas szerencsétlenség tragikumát fokozza az a körülmény, hogy vasárnap tartotta meg esküvőjét Schönheim Jakab fia, Augenstein társtulajdonos lányával. Az esküvőn résztvett Máramarosziget

zsidó társadalmának színe-java és maga dr. Danzig Sámuel szigeti főrabbi funkcionált az esketésnél. A fiatal pár tegnap indult el nászútra és Kolozsváron érte utól őket a szerencsétlenség híre, amelynek következtében nyomban vissza fordultak és utba vannak Totosbánya felé.

Piccard ballonjával másodszor is szerencsésen megjárta a sztratoszférát

Tizenhat és félkilométer magasságra emelkedett a ballon, amely 450—500 kilométer utat tett meg a sztratoszférában. A Garda-tó nyugati partján ért földet a ballon

A délutáni órákban a tenger felé sodorta a szél a ballont, de estére visszakerült Svájcba a léghajó

Zürich, augusztus 18. Piccard professzor a délután folyamán megtette sztratoszférarepülésére az utolsó előkészületeket. A ballont és a gondolat ellenőrizték s kiszállították a dübendorfi repülőterre, ahol az éj folyamán hat fényező világnál a léggömb töltése folyt. A stratoszférarepülés startját reggel félöt órában állapították meg.

Reggel 5 óra 5 perckor gyenge észak szél mellett a dübendorfi repülőterrel nagy közönség ujjongó éljenrivalgása közben a magasba emelkedett ballonjával Piccard professzor Casyns mérnökkel. A repülőtéren egész éjjel 30—40 ezer főre tehető tömeg virrasztott. A tér bejáratánál csak a gépkocsik száma meghaladta a kétezret.

Piccard hajnalban három órákor érkezett feleége és négy gyermeke kíséretében. Felszállása előtt még nyilatkozott az újságíróknak. Hangoztatta, hogy a dübendorfi repülőteret technikai és me teorológiai okokból választotta ki felszállása céljaira.

A ballon 650 kgr. terhet visz magával a sztratoszférarepülésre. A professzor ezután bucsút vett családjától s a ballon gondolójába szállott. Piccard ballonjának startját a közönség soraiban végignézte dr. Eckener is.

Piccard professzor ballonja ezután repülőgépek kíséretében délkeleti irányban nagy magasságban elhagyta Zürich levegőterét. A ballont 10 ezer méter magasságban reggel félnyolckor a svájci Chur felett látták. Nyolc órákor Schewelen közelében a ballon átrepült a Rajna felett s innen kelet felé vette útját Tirol irányába. 9 óra 8 perckor aóstratoszférarepülő ballonja megjelent a tiroli Landeck felett. Piccard két rádiótáviratát fogták el.

Az első 9 óra 40 perckor érkezett. Ebben a profszor közli, hogy utban

vannak Meran felé. A ballon gondolójában minden rendben van.

A második szikratávirat 10 órákor kelt. Piccard jelenti a rádiógram útján, hogy az Öztali Alpok felett lebegnek s a kozmikus sugármérések simán folynak. A ballon elért magassága 14—15 ezer méter.

Délben 12 órákor újabb rádiógramját fogták fel Piccard professzornak. Eszerint a ballon visszásodródott Svájcba és délnyugati irányban az Eugadin völgy fölé halad 16,500 méter magasságban méreket folytatva. Ugyanebben az órában az Ortler csúcsáról a turisták tisztán látták a ballont, amely úgy tetszett, mint

ha teljesen mozdulatlanul állana.

Délután 3 órákor a ballon a Garda tó fölött volt és tovább sodródott délkeleti irányba, Velence felé. Piccard ekkor rádiógramon közölte, hogy megtette az előkészületeket a leszállásra, mert attól kell tartani, hogy a ballon a tengerre sodródhatik.

Romániai idő szerint este fél 10 órákor Piccard szerencsésen leszállt Desenzano üdülőhely mellett a Garda tó délnyugati partján. A ballon megtette útja 450—500 kilométer, a maximális 16,500 méter, vagyis félkilométerrel feljebb szállt a sztratoszférába, mint a legutóbbi alkalomból.

A perzsa sah megvert egy papot, aki a királynét „szemérmertlensége“ miatt megróttá

London, aug. 18. A perzsa sah felesége Meshemben (Eszakperzsia), a mecsetben végzett magánjátogatása közben, azt gondolva, hogy egyedül van a mecsetben, félrevonta fátyolát. Egy imám, aki észrevette, erre súlyos sértésekkel illette a királynét „szemérmertlensége“ miatt. Végül a mecset előtt álló detektívek léptek közbe s a királyné sietve távozott. A sah, akit telefonon értesítettek az eset felől, másnap személyesen a mecsetbe ment, megragadta s megverte az imámot.

A tömeg, amely felismerte a katonai ruhában levő uralkodót, megröppenve, de szótlanul nyitott utat neki, mialatt az imám alig tudott az ütlegek után

magához térni. A sah ezután visszakerült a királynét Teheránba, a papot pedig súlyos pénzbírsággal sújtotta.

Pályázati hirdetés

A târgu-muresi izr. hitközség kiségitő imaháza a nagyünnepekre egy valóságos jöhangu מוֹסָף וְשַׁחֲרִית és מוֹסָף מוֹסָף előimádkozót keres. Fizetés meggyezés szerint. Utiköltségre csak meghívottak tarthatnak igényt. Ajánlatok aug. 31-ig küldendők Strada General Grigorescu 22. címre.

Tg-Mures, 1932. aug. 1.

Templomgondnokság.

vissza

Délután

3

3

2:30

non fen-
Târgu Mures
FON 551

Weizmann Chajim beszélt a Jewish Agency londoni konferenciáján

„A Templom építése Palesztinában és a babyloni torony építése Szovjet-országra”

Nahum Szokolov és Oscar Wassermann beszédei a Jewish Agency Administratív Committeejének londoni konferenciáján

Végetért az Administratív Committee gyűlése

London, augusztus 18. A Jewish Agency Administratív Committeejének londoni gyűlése befejezést nyert. Az Administratív Committee nagy általánosságban magáévá tette a cionista Akcióskomitét határozatait a palesztinai kolonizáció, az országépítés gazdasági és pénzügyi, a Palesztina-hivatalok és a Nemzeti Alapok kérdéseiben. Főleg a közigazgatási apparátus és költségvetésének drasztikus leegyszerűsítése mellett foglalt állást az Akcióskomitét határozatainak megfelelően. A bázei Council határozata értelmében a Jewish Agency reorganizálására egy speciális bizottságot küldtek ki a lehetőségek tanulmányozására, azaz a felhatalmazással, hogy megfelelő konkrét javaslatokat terjesszen a legközelebbi Council elé. A reorganizációs bizottság tagjaivá: Kurt Blumenfeldet (Berlin), dr. S. Federbuscht, dr. Nahum Goldmann, dr. Georg Halpernt, J. Sprinzaht (Jeruzsálem), B. Zuckermannt, dr. L. Becket, dr. W. Fildermannt (Bukarest), O. E. d'Avigdor Goldsmidet, J. Jefrokynt, dr. Bernhard Kahnt és Oscar Wassermannat bízták meg. A bizottság tárgyalásaiban dr. Leo Motzkin és dr. Werner Senator hivatalból vesznek részt. Az Administratív Committee gyűlésének érdekes lefolyásáról az alábbi tudósításunk számol be:

Weizmann Chajim az Administratív Committee tribünjén

London, aug. 18. Az Administratív Committee keddi gyűlésének szenzációja dr. Weizmann Chajim beszéde volt. A Cionista Világszervezet és a Jewish Agency volt elnökének felszólalása általános feltűnést keltett, annál is inkább, mert az Akcióskomitét gyűlésén, mint ismertes, Weizmann egyetlen alkalommal sem szolt bele a tárgyalásokba és néma hallgatással kísérte a gyűlés lefolyását. Weizmann Chajim meglepetésszerű felszólalásában nagyszabású expozét tartott a jelenlegi palesztinai helyzetről. Amikor markáns alakja megjelent a tribünön, zajos ünneplésben részesült. Három pont körül forgott beszédének menete: Chaluciu, Transjordánia és a Jewish Agency problémája. Különösen a chaluc-mozgalom nemzeti jelentőségét emelte ki, amely szerinte a cionizmus gerincét képezi. A chaluc-bevándorlás mellett azonban — mondotta Weizmann — nagy jelentőséggel bír Palesztinára az investálások lehetősége és annak előmozdítása.

„Migdal Babel”

Ezután nagy figyelem közepette, a zsidó ifjúságot, a kommunista agitáció által fenyegető veszedelemre tért át és párhuzamot vont a palesztinai országépítés és Szovjetország új szociális rendje között. A Palesztina-műt a jeruzsálemi Templom építéséhez hasonlította, míg a szovjetországi fejlődést: „Migdal Babel”, egy babyloni torony építéseként állította be. Dr. Art hur Ruppinn javaslataival foglalkozott ezután, amelyeket az Akcióskomitét elé terjesztett az ismert zsidó közigazdász, 5000 zsidó családnak per 250 fontos költséggel való kolonizálására és teljes egészében magáévá tette Ruppinn elgondolását.

Kimerítően tárgyalta a Transjordánia-kérdést és hangsúlyozta, hogy a mai politikai helyzetben újra felszínre kell vetni Transjordániának a zsidó kolonizáció számára való megnyitása kérdését. Végül a Jewish Agency problémáját érintette és rámutatott arra, hogy a Cionista Világszervezetnek közelebb kell hoznia a nemcionistákat a Palesztina-munkához. A nemcionisták inaktivitása, véleménye szerint, arra vezethető vissza, hogy nem fogta át őket elegendő mértékben a kooperáció szelleme, amelynek a Jewish Agency cionista részéről kellett volna kiindulnia.

Weizmann beszédét percekig tartó taps fogadta.

O. Wassermann a Jewish Agencyről

London, augusztus 18. Az Administratív Committee megelőző gyűlésén Oscar Wassermann, a Német Bank igazgatója

és a németországi Jewish Agency elnöke tartott nagy beszédet. Hangsúlyozta, hogy ma inkább van szükség a Jewish Agencyre, mint bármikor eddig. A zsidóság helyzete világszerte rendkívül kritikus. A németországi zsidók helyzetének súlyos voltát nem szabad lebecsülni. Ezekben a válságos időkben össze kellett volna fognia az egész zsidóságnak és a legszomorubb az, hogy ez az egység még mindig hiányzik, sőt a Palesztina-kérdésben is deferenciák állanak fel. A Jewish Agencyről részben jogos és részben jogtalan kritikák hangzottak el. Tény az, hogy vagy későn, vagy pedig korán jött létre. Ha előbb teremtettk volna meg, amikor még valamivel kedvezőbb volt a zsidóság helyzete, úgy nagyobb haladást lehetett volna elérni. De csak felületesen nézve a dolgokat tűnik kicsinek a Jewish Agency teljesítménye. A valóságban jelentős eredményeket ért el és csupán a fontokban és sillingekben megnyilatkozó teljesítmények maradnak alul, ez pedig a külső körülményekre vezethető vissza. Ezzel szemben a Palesztina-mozgalom nagy lépéseket tett előre az utóbbi időben. A Palesztina-gondolat

jelentős fejlődésében és előrehaladásában rejlik a Jewish Agency kibővítésének eredménye.

Nahum Szokolov beszéde

Ezután Nahum Szokolov, a Jewish Agency és a Cionista Világszervezet elnöke emelkedett szólásra.

Az elmúlt év eseményeiről és a palesztinai helyzetről referált. A Palesztinán kívül eső változásokat illetően, a legjelentősebb esemény Sir Philip Cunliffe-Lister gyarmatügyi miniszter kinevezése volt, akitől reméljük, hogy új erőt fog inagurálni a Zsidó Nemzeti Otthon fejlődésében. A Palesztina-gondolat jelentős haladást tett az elmúlt esztendő folyamán a diaszpórában. Különösen Amerikában volt alkalom erről meggyőződést szerezni. Ugyanezt tapasztalta dr. Weizmann is délafrikai útja során. Palesztina ma már nem idyll, nem ima és nem költemény többé. Praktikus célja a zsidó népek. Az amerikai zsidók felismerték Palesztina nagy jelentőségét nemcsak a zsidó nép egyetemessége, hanem egyéni életük, családjuk és gyermekeik nevelése számára is.

Az elért eredmények és a zsidó nép szükséglete

— Ami magát Palesztinát illeti, eleendő, ha megmutatjuk az ország mai életét és helyzetét azoknak, akik sötét szemmel néznek. Nem elegendő azonban az elért eredményeknek a regisztrálása, mert ezek az eredmények nincsenek arányban a zsidó nép szükségleteivel. Lehetőségünk van arra, hogy fiatal erőket vigyünk ki Palesztinába, olyan elemeket, akik sötét kilátástalanságban élnek itt és akiknek itteni életükben az egyetlen vigaszt Palesztina jelenti. Ezek a fiatalok feszült figyelemmel kísérik ezeket a tárgyalásokat. Várják az eszközöket Palesztinában való letelepítésükre. Nagy és súlyos felelősség hárul a Jewish Agencyre. Ez a felelősségérzet kell hogy áthassa mindannyiunk munkáját.

Vasárnap d. e. 11 órákor: **Ejjeli menedék-hely.** (Nagyon olcsó matiné helyárakkal, földszintű 20 lej, erkélyű 10 lej. Sorozatszám 279.)

Vasárnap d. u. fél 7 órákor: **Olympia.** (Molnár Ferenc világhírű színjátékának reprize. A Vigszínház együttesének vendéjátéka. Góth Sándor, Góth Sándorné, Márkus Margit, Orsolya Erzsébet, Jávor Pál, Maklár Zoltán, Somló István, Sulyok Mária, Perczel Oszkár fellépése. Rendes helyárak. Sorozatszám 280.)

Vasárnap este fél 10 órákor: **Gyógyszerész.** (Ujdonság először! A Vigszínház együttesének vendéjátéka. Góth Sándor, Góth Sándorné, Márkus Margit, Orsolya Erzsébet, Jávor Pál, Maklár Zoltán, Somló István, Sulyok Mária, Perczel Oszkár fellépése. Premiére helyárak. Sorozatszám 281.)

Kezdők részére:

100 uiságcikk alapján románul

a legalkalmasabb arra, hogy a nyelvet játsszi könnyűséggel, szórakozva, minden eddigi rendszertől eltérő módszerrel elsajátítsa a román nyelvet. E munka egyszerű átolvasása révén bárki megtanulhat helyesen románul írni, olvasni, elsajátítja az államnyelv szellemét, fordulatait, nyelvtani szerkezetét, gyakorlati szókincse pedig arra képesíti, hogy a legszükségesebb mindennapi beszélgetésben helytállni tudjon.

Eddigi árát mélyen leszállítottuk,

most csak 150 lej az UJ KELET könyvosztályában

Az Opera-Mozgó műsora

Augusztus 18., 19., 20. és 21-én, csütörtök, péntek, szombat és vasárnap. Németül beszélő és éneklő hangosfilm, Anny Ondre románul is beszél benne. **Ejjel a paradicsomban.** Főszereplők: Anny Ondra, Ralph Arthur Roberts, Hermann Thimig. Előadások kezdete fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órákor. Helyárak: 10 és 20 lej nincs külön repülő és segélybélyeg.

RÁDIÓ MŰSOR

Péntek, augusztus 19.

Bukarest. 19: Hegedűhangv. 20.15: Táncezen.

Budapest. 9.15: Katonazene. — 12.05: Házikvartett. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4.15: Leányaink jövője címen előadás. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: Cigányzene. 6: Irók utazása a Balaton körül. 6.30: Szalónzenei hangv. 7.30: Irodalmi szakácskönyv. 8: Türogtatós zene. 9: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 9.15: Az Opera-ház tagjainak hangv. 10.30: Cigányzene.

Bécs. 19.25: Régi dalok. Berlin. 20: Szórakoztató zene. Breslau. 16.50: Grammfón. Frankfurt. 17: Szór. zene. Heilsberg. 18.30: Népszerű dalok. Stuttgart. 22.55: Filharmonikusok hangversenye.

Varsó. 21.15: Szimf. hang. Kattowitz. 19.15: Grammfón. Róma. 20.45: Szimf. hangv. Prága. 17.55: Grammfón. 19: Dalok.

Szombat, augusztus 20.

Bukarest. 18.40: Grammfón. 19: Zenekari hangv.

Budapest. 8: Szent Istvánnapi körmenet és ünnepi nagymise a koronázó főtemplomból. Utána pontos időjelzés, időjárás. Majd a az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangv. Szünetben rádiókrónika. 2: Grammfónhangv. 3.30: Rádióélet. 4.15: Mándits szalónzenei hangv. 5.15: Iskola. Elbeszélés. 5.45: Nagy Izabella magyar nótákat énekel Farkas J. cigányzenekarának kíséretével. 7: Szent István, előadás. 7.30: Sporteredmények. 7.45: Szimf. előadás a Studióból. Balatonirege. 11: Cigányzene.

Bécs. 21.15: Jazz. Berlin. 19.05: Schubert-zene. Breslau. 18.30: Wagner-művek. Varsó. 22.05: Chopin művei. Prága. 19: Népdalok. — 19.50 Vidám dalok. Róma. 20.45: Zenekari hangv.

APRÓHIRDETESEK

Egyszeri közlésnél egy szó 3 lej, vastagabb betűvel 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej. Allástkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetéseket előre fizetendő. Jelíges levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Családi-ház sürgősen eladó! Pata ucca 125. Értekezni bármikor.

Különbejárati butorozott szoba fürdőszoba használatlall kiadó. Eötvös ucca 25.

Mérlegképes könyvelő-levelező, adó-technikus, német, magyar, román, esetleg félnapos, óras munkát is vállal. vidéken is. Meghívások Farkas fűszerüzletbe, Regina Maria 24.

Izr. uricsalád elfogad urileányt teljes ellátásra, zongora- és fürdőszobahasználatlall, központban. Oradea, özv. Berger Antalné, Várház ucca 39. Kert ucca sarokház.

Sapakhorgolást mindenféle formában, selyem és gypjuból olcsón vállalk. Calea Decabal 13. (volt Rudolf-ut) jobbra utolsó ajtó.

Naponta frissen fejt kóser tehén- és bivalytej (házhöz szállítva is), valamint tejszín, tejföl, vaj és turó kapható Schwartz Ignácánál, Str. Filipescu (Szentlélek u.) 7. Ugyanott vegetárius koszt — kihordásra is — kapható. Csak megrendelésre.

Vigyá

Mikor írni, rend bályhoz

1. Az 2. Az 3. Az 4. Az 5. Az 6. Az 7. Az 8. Az 9. Az 10. Az 11. Az 12. Az 13. Az 14. Az 15. Az 16. Az 17. Az 18. Az 19. Az 20. Az 21. Az 22. Az 23. Az 24. Az 25. Az 26. Az 27. Az 28. Az 29. Az 30. Az 31. Az 32. Az 33. Az 34. Az 35. Az 36. Az 37. Az 38. Az 39. Az 40. Az 41. Az 42. Az 43. Az 44. Az 45. Az 46. Az 47. Az 48. Az 49. Az 50. Az 51. Az 52. Az 53. Az 54. Az 55. Az 56. Az 57. Az 58. Az 59. Az 60. Az 61. Az 62. Az 63. Az 64. Az 65. Az 66. Az 67. Az 68. Az 69. Az 70. Az 71. Az 72. Az 73. Az 74. Az 75. Az 76. Az 77. Az 78. Az 79. Az 80. Az 81. Az 82. Az 83. Az 84. Az 85. Az 86. Az 87. Az 88. Az 89. Az 90. Az 91. Az 92. Az 93. Az 94. Az 95. Az 96. Az 97. Az 98. Az 99. Az 100. Az 101. Az 102. Az 103. Az 104. Az 105. Az 106. Az 107. Az 108. Az 109. Az 110. Az 111. Az 112. Az 113. Az 114. Az 115. Az 116. Az 117. Az 118. Az 119. Az 120. Az 121. Az 122. Az 123. Az 124. Az 125. Az 126. Az 127. Az 128. Az 129. Az 130. Az 131. Az 132. Az 133. Az 134. Az 135. Az 136. Az 137. Az 138. Az 139. Az 140. Az 141. Az 142. Az 143. Az 144. Az 145. Az 146. Az 147. Az 148. Az 149. Az 150. Az 151. Az 152. Az 153. Az 154. Az 155. Az 156. Az 157. Az 158. Az 159. Az 160. Az 161. Az 162. Az 163. Az 164. Az 165. Az 166. Az 167. Az 168. Az 169. Az 170. Az 171. Az 172. Az 173. Az 174. Az 175. Az 176. Az 177. Az 178. Az 179. Az 180. Az 181. Az 182. Az 183. Az 184. Az 185. Az 186. Az 187. Az 188. Az 189. Az 190. Az 191. Az 192. Az 193. Az 194. Az 195. Az 196. Az 197. Az 198. Az 199. Az 200. Az 201. Az 202. Az 203. Az 204. Az 205. Az 206. Az 207. Az 208. Az 209. Az 210. Az 211. Az 212. Az 213. Az 214. Az 215. Az 216. Az 217. Az 218. Az 219. Az 220. Az 221. Az 222. Az 223. Az 224. Az 225. Az 226. Az 227. Az 228. Az 229. Az 230. Az 231. Az 232. Az 233. Az 234. Az 235. Az 236. Az 237. Az 238. Az 239. Az 240. Az 241. Az 242. Az 243. Az 244. Az 245. Az 246. Az 247. Az 248. Az 249. Az 250. Az 251. Az 252. Az 253. Az 254. Az 255. Az 256. Az 257. Az 258. Az 259. Az 260. Az 261. Az 262. Az 263. Az 264. Az 265. Az 266. Az 267. Az 268. Az 269. Az 270. Az 271. Az 272. Az 273. Az 274. Az 275. Az 276. Az 277. Az 278. Az 279. Az 280. Az 281. Az 282. Az 283. Az 284. Az 285. Az 286. Az 287. Az 288. Az 289. Az 290. Az 291. Az 292. Az 293. Az 294. Az 295. Az 296. Az 297. Az 298. Az 299. Az 300. Az 301. Az 302. Az 303. Az 304. Az 305. Az 306. Az 307. Az 308. Az 309. Az 310. Az 311. Az 312. Az 313. Az 314. Az 315. Az 316. Az 317. Az 318. Az 319. Az 320. Az 321. Az 322. Az 323. Az 324. Az 325. Az 326. Az 327. Az 328. Az 329. Az 330. Az 331. Az 332. Az 333. Az 334. Az 335. Az 336. Az 337. Az 338. Az 339. Az 340. Az 341. Az 342. Az 343. Az 344. Az 345. Az 346. Az 347. Az 348. Az 349. Az 350. Az 351. Az 352. Az 353. Az 354. Az 355. Az 356. Az 357. Az 358. Az 359. Az 360. Az 361. Az 362. Az 363. Az 364. Az 365. Az 366. Az 367. Az 368. Az 369. Az 370. Az 371. Az 372. Az 373. Az 374. Az 375. Az 376. Az 377. Az 378. Az 379. Az 380. Az 381. Az 382. Az 383. Az 384. Az 385. Az 386. Az 387. Az 388. Az 389. Az 390. Az 391. Az 392. Az 393. Az 394. Az 395. Az 396. Az 397. Az 398. Az 399. Az 400. Az 401. Az 402. Az 403. Az 404. Az 405. Az 406. Az 407. Az 408. Az 409. Az 410. Az 411. Az 412. Az 413. Az 414. Az 415. Az 416. Az 417. Az 418. Az 419. Az 420. Az 421. Az 422. Az 423. Az 424. Az 425. Az 426. Az 427. Az 428. Az 429. Az 430. Az 431. Az 432. Az 433. Az 434. Az 435. Az 436. Az 437. Az 438. Az 439. Az 440. Az 441. Az 442. Az 443. Az 444. Az 445. Az 446. Az 447. Az 448. Az 449. Az 450. Az 451. Az 452. Az 453. Az 454. Az 455. Az 456. Az 457. Az 458. Az 459. Az 460. Az 461. Az 462. Az 463. Az 464. Az 465. Az 466. Az 467. Az 468. Az 469. Az 470. Az 471. Az 472. Az 473. Az 474. Az 475. Az 476. Az 477. Az 478. Az 479. Az 480. Az 481. Az 482. Az 483. Az 484. Az 485. Az 486. Az 487. Az 488. Az 489. Az 490. Az 491. Az 492. Az 493. Az 494. Az 495. Az 496. Az 497. Az 498. Az 499. Az 500. Az 501. Az 502. Az 503. Az 504. Az 505. Az 506. Az 507. Az 508. Az 509. Az 510. Az 511. Az 512. Az 513. Az 514. Az 515. Az 516. Az 517. Az 518. Az 519. Az 520. Az 521. Az 522. Az 523. Az 524. Az 525. Az 526. Az 527. Az 528. Az 529. Az 530. Az 531. Az 532. Az 533. Az 534. Az 535. Az 536. Az 537. Az 538. Az 539. Az 540. Az 541. Az 542. Az 543. Az 544. Az 545. Az 546. Az 547. Az 548. Az 549. Az 550. Az 551. Az 552. Az 553. Az 554. Az 555. Az 556. Az 557. Az 558. Az 559. Az 560. Az 561. Az 562. Az 563. Az 564. Az 565. Az 566. Az 567. Az 568. Az 569. Az 570. Az 571. Az 572. Az 573. Az 574. Az 575. Az 576. Az 577. Az 578. Az 579. Az 580. Az 581. Az 582. Az 583. Az 584. Az 585. Az 586. Az 587. Az 588. Az 589. Az 590. Az 591. Az 592. Az 593. Az 594. Az 595. Az 596. Az 597. Az 598. Az 599. Az 600. Az 601. Az 602. Az 603. Az 604. Az 605. Az 606. Az 607. Az 608. Az 609. Az 610. Az 611. Az 612. Az 613. Az 614. Az 615. Az 616. Az 617. Az 618. Az 619. Az 620. Az 621. Az 622. Az 623. Az 624. Az 625. Az 626. Az 627. Az 628. Az 629. Az 630. Az 631. Az 632. Az 633. Az 634. Az 635. Az 636. Az 637. Az 638. Az 639. Az 640. Az 641. Az 642. Az 643. Az 644. Az 645. Az 646. Az 647. Az 648. Az 649. Az 650. Az 651. Az 652. Az 653. Az 654. Az 655. Az 656. Az 657. Az 658. Az 659. Az 660. Az 661. Az 662. Az 663. Az 664. Az 665. Az 666. Az 667. Az 668. Az 669. Az 670. Az 671. Az 672. Az 673. Az 674. Az 675. Az 676. Az 677. Az 678. Az 679. Az 680. Az 681. Az 682. Az 683. Az 684. Az 685. Az 686. Az 687. Az 688. Az 689. Az 690. Az 691. Az 692. Az 693. Az 694. Az 695. Az 696. Az 697. Az 698. Az 699. Az 700. Az 701. Az 702. Az 703. Az 704. Az 705. Az 706. Az 707. Az 708. Az 709. Az 710. Az 711. Az 712. Az 713. Az 714. Az 715. Az 716. Az 717. Az 718. Az 719. Az 720. Az 721. Az 722. Az 723. Az 724. Az 725. Az 726. Az 727. Az 728. Az 729. Az 730. Az 731. Az 732. Az 733. Az 734. Az 735. Az 736. Az 737. Az 738. Az 739. Az 740. Az 741. Az 742. Az 743. Az 744. Az 745. Az 746. Az 747. Az 748. Az 749. Az 750. Az 751. Az 752. Az 753. Az 754. Az 755. Az 756. Az 757. Az 758. Az 759. Az 760. Az 761. Az 762. Az 763. Az 764. Az 765. Az 766. Az 767. Az 768. Az 769. Az 770. Az 771. Az 772. Az 773. Az 774. Az 775. Az 776. Az 777. Az 778. Az 779. Az 780. Az 781. Az 782. Az 783. Az 784. Az 785. Az 786. Az 787. Az 788. Az 789. Az 790. Az 791. Az 792. Az 793. Az 794. Az 795. Az 796. Az 797. Az 798. Az 799. Az 800. Az 801. Az 802. Az 803. Az 804. Az 805. Az 806. Az 807. Az 808. Az 809. Az 810. Az 811. Az 812. Az 813. Az 814. Az 815. Az 816. Az 817. Az 818. Az 819. Az 820. Az 821. Az 822. Az 823. Az 824. Az 825. Az 826. Az 827. Az 828. Az 829. Az 830. Az 831. Az 832. Az 833. Az 834. Az 835. Az 836. Az 837. Az 838. Az 839. Az 840. Az 841. Az 842. Az 843. Az 844. Az 845. Az 846. Az 847. Az 848. Az 849. Az 850. Az 851. Az 852. Az 853. Az 854. Az 855. Az 856. Az 857. Az 858. Az 859. Az 860. Az 861. Az 862. Az 863. Az 864. Az 865. Az 866. Az 867. Az 868. Az 869. Az 870. Az 871. Az 872. Az 873. Az 874. Az 875. Az 876. Az 877. Az 878. Az 879. Az 880. Az 881. Az 882. Az 883. Az 884. Az 885. Az 886. Az 887. Az 888. Az 889. Az 890. Az 891. Az 892. Az 893. Az 894. Az 895. Az 896. Az 897. Az 898. Az 899. Az 900. Az 901. Az 902. Az 903. Az 904. Az 905. Az 906. Az 907. Az 908. Az 909. Az 910. Az 911. Az 912. Az 913. Az 914. Az 915. Az 916. Az 917. Az 918. Az 919. Az 920. Az 921. Az 922. Az 923. Az 924. Az 925. Az 926. Az 927. Az 928. Az 929. Az 930. Az 931. Az 932. Az 933. Az 934. Az 935. Az 936. Az 937. Az 938. Az 939. Az 940. Az 941. Az 942. Az 943. Az 944. Az 945. Az 946. Az 947. Az 948. Az 949. Az 950. Az 951. Az 952. Az 953. Az 954. Az 955. Az 956. Az 957. Az 958. Az 959. Az 960. Az 961. Az 962. Az 963. Az 964. Az 965. Az 966. Az 967. Az 968. Az 969. Az 970. Az 971. Az 972. Az 973. Az 974. Az 975. Az 976. Az 977. Az 978. Az 979. Az 980. Az 981. Az 982. Az 983. Az 984. Az 985. Az 986. Az 987. Az 988. Az 989. Az 990. Az 991. Az 992. Az 993. Az 994. Az 995. Az 996. Az 997. Az 998. Az 999. Az 1000.

2. Az 3. Az 4. Az 5. Az 6. Az 7. Az 8. Az 9. Az 10. Az 11. Az 12. Az 13. Az 14. Az 15. Az 16. Az 17. Az 18. Az 19. Az 20. Az 21. Az 22. Az 23. Az 24. Az 25. Az 26. Az 27. Az 28. Az 29. Az 30. Az 31. Az 32. Az 33. Az 34. Az 35. Az 36. Az 37. Az 38. Az 39. Az 40. Az 41. Az 42. Az 43. Az 44. Az 45. Az 46. Az 47. Az 48. Az 49. Az 50. Az 51. Az 52. Az 53. Az 54. Az 55. Az 56. Az 57. Az 58. Az 59. Az 60. Az 61. Az 62. Az 63. Az 64. Az 65. Az 66. Az 67. Az 68. Az 69. Az 70. Az 71. Az 72. Az 73. Az 74. Az 75. Az 76. Az 77. Az 78. Az 79. Az 80. Az 81. Az 82. Az 83. Az 84. Az 85. Az 86. Az 87. Az 88. Az 89. Az 90. Az 91. Az 92. Az 93. Az 94. Az 95. Az 96. Az 97. Az 98. Az 99. Az 100.

Legyen divat a nem ami hogy nem aki az id telen arca Mint divi szórakoztató hozzávaló vel

HÍREK

Vigyázat! Divattudósítás!

Mikor az új divathóbortról szoktak írni, rendszeren a következő hármasszabályhoz tartják magukat.

1. Az új divat részletes ismertetése.
2. Az ismertetés eredményeképpen következő kézzesszecsapás, elszörnnyilkódás.
3. Az ügyhöz járuló elmaradhatatlan epés és szellemben duskáló megjegyzések.

Legyenek erősek hölgyeim: az új divat a női bajuszviselet. Nem vicc és nem ámitás. Ez a szintiszta igazság, hogy nem is volt divathölgy az a hölgy, aki az idén nyáron bajusz nélkül meztelen arccal járt ide-oda a tengerparton. Mint divattudósítónk jelenti, a bajusz szőrszálakat kis ezüst tokban viselik hozzávaló bajusz pedróval, bajuszkefével és selyemből készült bajuszkefével. Az egész dolog egy helyes kis ezüst lánccon hordható, melyet a mondain hölgy az övéhez kapcsolva visel. Ebből az ezüst tokban levő szőrszálakból a hölgy tetszése szerint ragaszthat fel a felső ajkára nagyobb, vagy kisebb mennyiségű. Természetesen délelőttre kis angol bajuszt viselnek, délutánra lelógó régekkal, a la Sternberg és estélyi ruhákhoz nagy harcsa bajusz viselendő kis oldal szakállal. Az új divat nem költ séges. Az összes patikákban és drogériákban jutányos áron juthatnak hozzá a hölgyek. Természetesen az arcon levő pikék gyakori borotválásával házilag sokkal olcsóbban és jobban előállítható. Ennek azonban különböző hátrányai lehetnek. Először is a szín. Ezzel kapcsolatosan nem szabad elhallgatnunk, hogy Párizsban, a bajuszon kívül a divathölgyek a tolettjük színével egyező festik a szemöldöküket. Mintán pedig a francia festégyárak, előkészületeket tesznek a nagy kereslet kielégítésére, várható, hogy a szemöldök és bajuszfestésnek az egész világon számos híve lesz. Az új divatnak rengeteg előnye van. Mindenek előtt a divathölgy akkor és úgy csalhatja meg a férjét, hogy akivel és amikor akarja. Mert tesszik fel — ha elmegy a randevóra harcsabajusszal és pásztoróra végeztével kis kackiás főhadnagy bajuszkal távozva téveszti meg a járókelőket. Egy másik előnye a dolognak, hogy a férj bérletével a feleség is nyugodtan járhat borotválkozni, meg bajuszt nyírni, mert úgy sincs nagy különbség köztük. Ugyanez áll a villamos bérletekre és vasúti igazolványok használatára is. Az eljövendő években a ruhaszámok sem lesznek olyan borsosak, mert a férj nyugodtan viselheti önmagára ruhát — illetőleg pizsamát, ugyanez áll a hölgyekre is megfordítva.

Egy bökkenő azonban mégis van itt. Nincs kizárva ugyanis, hogy egyforma ruha, bajusz és szemöldökviselet miatt a gyerek nem fogja tudni, hogy a szülei közül melyik az anyja és melyik az apja. Sőt! Valószínű, hogy maguk a szülők sem fogják tudni, hogy fiuk e vagy lányuk... De ez mellékes. Egy nagy előnye az új viselésnek, hogy igen csinos színösszeállításokat lehet majd produkálni. Például lehet majd viselni két szemöldököt, vörös bajuszzal és rózsaszín szakállal. Avagy megfordítva. Végül is, hogy divattudósítónkat lezárjuk, megpróbáljuk felvázolni a jövő szezon mondain hölgyét. Tehát: alakján sikkes nadrág, felül kis zekével. Övében bicskák, kések és revolverek és egyéb zsuzsuk diszelegnek. Szeme: zöld, arca: lila, szakáll: vörös, szemöldöke: kék, haja: sárga. Lehellete: kapadokány. Nyakában: szelídített csörgökiggyó. fején: kolibri, kezében vaslánc: hiénák. Voila! (j. e.)

— Az osztálysorsjáték húzásai. Bukarestből jelentik: Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket húzták ki: 300.000 lej 32.857, 150.000 lej 65.800, 75.000 lej 46.674, 40.000 lej 57.429, 25.000 lej 52.784, 20.000 lej 71.517, 18.036, 79.354.

Angol családok tömegesen menekítik el gyermekeiket Irországból

A polgárháboru kitörésének közvetlen veszélye fenyeget

London, aug. 18. Irországból egyre aggasztóbb hírek érkeznek Angliába a közvetlen küszöbön álló ir polgárháboru előjeleiről. Az események rendkívüli gyorsasággal haladnak kifejlésük felé, úgyhogy Irországból élő angol

családok Angliába kezdik küldeni aszszonyait és gyermekeiket, mert nem tartják a helyzetet biztonságosnak Irországból irreguláris haderők szervezkedése s esetleges polgárháboru bekövetkezése miatt.

— Akik halottan várták a végrehajtót. Berlinből jelentik: Berlin lakásukon pén teken holtan találták Erich Paessler mérnököt és feleségét. A házaspár öngyilkos ságot követett el és azt a végrehajtót fedezte fel, amikor árverés miatt felnyitatta a bezárt lakást. Megállapították, hogy Paessler és felesége méreggel követt el öngyilkosságot és két hétig feküdtek holtan a lakásban.

— Tizenötmillió frankot sikasztott egy év alatt. Párizsból jelenik a párizsi rendőrség letartóztatta az egyik francia nagybank Georges Pernigue nevű prokuristáját, aki egy év leforgása alatt nem kevesebb, mint tizenötmillió frankot sikasztott. Kihallgatása alkalmával beismerete, hogy a hatalmas összeget a főzsdén játszotta el. Pernigue egyébként rendkívül szerény életmódot folytatott.

— A legboldogabb házasságok hazája. Londonból jelentik: A válóperek száma 1931-ben Angliában 4522, Kanadában 687, az Egyesült Államokban pedig 195.939 volt. A boldog házasságok hazája az „Edward herceg sziget” lehet, amelynek 93.728 főnyi lakossága körében múlt évben csak egyetlen házasságot bontottak fel.

— Felrobbant és lezuhant egy francia hidroplán. Párizsból jelentik: A tuniszi Bizerte kikötője közelében egy francia hidroplán motorja a levegőben felrobbant s a gép lángolva lezuhant. Négy francia tiszt volt a hidroplánon, akik mindannyian életüket vesztették a katasztrófánál s csak elszenesedett holttestüket találták meg a gép égő roncsai között.

— Eljegyzés. Huszerl Arthur aninoszai kereskedő leányát, Liliket f. hó 14-én eljegyezte Fenichel Endre aidi kereskedő, az aidi Barisszia volt ros-risonja.

— Családi repülés Newyorkból Londonba. Londonból jelentik: George Hutchinson ezredes nevelés s 8 és 6 éves leánykájával Newyorkból Londonba szándékozik repülni „a gyermekek mulattatására”. Utirányuk Labrador, Grönland és a Faró szigetek felett Edinborough felé fog vezetni. Hutchinsonné kijelentette, hogy lassu, kényelmes tempóban fognak repülni s a gyermekek utközben bábuikkal fognak játszani és szünidei feladatai kon dolgozni. Egyébként mindkét leánya már tapasztalt repülő.

— „Ha valaki azt állítja, hogy már évek óta korpás a fejbőre, amelyből semmi hátránya nem származik, az „nyugta előtt dicséri a napot” mondja egy híres hajszpecialista. A korpaképződés a hajhullás előidézője, amely a Pixavonnal való rendszeres kezelés által megakadályozható.

— Halálozás. Hétfőn, f. hó 15-én délután szívszélhűdésben váratlanul elhunyt dr. Fischer Lajos tasnádi ügyvéd. Nemcsak a családot és a közelebbi rokonságot érintette ez a súlyos gyász, hanem egész Tasnád zsidó társadalmát, melynek egyik kimagasló tagja volt, aki önzetlenség és fáradhatatlanul vetette magát közbe minden olyan esetben, ahol zsidó érdekről volt szó. A megboldogult egyike volt azoknak, akik először érezték szükségét a zsidó nemzeti öntudatnak. Több évben keresztül az E. Zs. N. Sz. helyicsoportjának volt elnöke, sékelbiztos, a tasnádi Barisszia chaver kavodja. Vezető tagja volt az ort. hitközségnek és a Chevra Kadisanak. Temetése 16-án délután óriási részvét mellett folyt le, melyen megjelentek a kis városka összes notabilitásai felekezetre való tekintet nélkül. Az elhunyt felett megható gyászbeszédet Briszik Miksa főrabbi tartott, aki mint a Beth Jiszrael egyik oszlopát emelte ki. Az El molé rachaim akkordjainak elhangzása után barátai vállukra emelve vitték ki a koporsót a temetőbe, ahol édesapja mellé helyezték örök nyugalomra.

NAPRÓL NAPRA

Az amerikai minnesotai Atwater egyik farmere, G. Swanson több év alatt megtakarított pénzét most végre betette egyik helyi pénzintézetbe 300 ezer egycentes pénzdárobokban. A pénz megszámlása több óra hosszat tartott.

Foreday amerikai boxoló tizmenetes küzdelemben legyőzte Primo Carnera olasz boxoló óriást, aki 30 kgr. mal nehezebb ellenfelénél. A meccs újra dokumentálja, hogy az olasz ökölvívó kevésbé tud boxolni s eddigi sikereit súlyának köszönheti.

Pénteken az Appeninek lejtőin megkezdődnek az olasz nagy hadgyakorlatok, amelyeken ezúttal kétezer harci gépkocsi is részt vesz. A hadgyakorlatok egy hétig fognak tartani.

Valószínűnek tartják, hogy ősszel Reinhardt Amerikába utazik s filmre fogja rendezni a Mirakelt, amely salzburgi előadásai után Amerikában is nagy szinpadai sikereket aratott.

A szaloniki—szófia—bukarest—varsoi légi utvonal meghosszabbításaként ma ünnepélyesen megnyitották a varso—vilna—riga—tallini légi utvonalat.

A Habimah, a zsidó művészek szinpadai egyesülése másfél éves európai turné után visszautazott Palesztinába, ahol a csoport új előadásokra fog készülni. Az egyesülés anyagi helyzete nem a legkitünőbb, mert támogatást sehonnan sem kapnak s csak a színházi előadások tisztja jövedelmére vannak utalva.

A moszkvai Wachtangoff színházban a szezon közepén be fogják mutatni Maxim Gorkij most befejezett új drámáját, a Jegor Bulicsewt, amelyben az író egy oroszországi vidéki kereskedőcsalád életét rajzolja meg.

— Cermak csikagói polgármester Masaryk előtt. Budapestról jelentik: Cermak csikagói polgármester a magyar főváros nevezetességeinek megtekintése után ma elutazik Nagyapolcsányba, ahol Masaryk cseh-szlovák köztársasági elnök kihallgatáson fogadja.

— Meghívó. A vezetésem alatt levő CFR nyugdíjas egyesület összes tagjait ezennel felkérem, hogy szeptember hó 4-én tartandó rendkívüli közgyűlésre d. e. 10 órakor az egyesület helyiségében Piata Cuza Voda 2. (Boesky tér) föltétlenül megjelenni sziveskedjenek. Résztvehetnek egyesületünk összes tagjai. Pop Valér elnök.

— Műkedvelők figyelmébe. A Vaidakormány kinevezése óta — mint ismeretes — mozgalom indult meg abban az irányban, hogy a színházi cenzura meg szűnjön. Erre a gátlásra valóban nincs is már szükség, hiszen maguk a színházak vezetői, valamint a műkedvelők rendezői is tisztában vannak azzal, hogy mit lehet a közönség elé vinni. Legmegbízhatóbb mérőfoka ennek azonban maga a publikum, amely semmiféle szélsőséges tendenciájú szindarabbal nem szimpatizál. Egylegére azonban a helyzet az, hogy a darabokat be kell mutatni a vezérinspektorátuson. Isac Emil vezérinspektor újból kéri az érdekelteket, hogy huszonegy nappal az előadás előtt adják be a darabot, illetve a programot és ebben az esetben mindig pontos elintézésre tarthatnak számot. Nincs semmi ok arra, hogy őt meg a lakásán is állandóan zaklassák.

— Sztrájkbaléptek az egeresi közszabánya munkásai. Az egeresi közszabánya 120 munkása rövid idő óta immár harmadszor lépett sztrájkba. A legutóbbi sztrájk alkalmával néhány héttel ezelőtt a kolozsvári munkaügyi inspektorátus megbízottát küldött ki Egeresre, hogy elsimítsa a sztrájkot és megegyezésre bírja a társaság igazgatóságát a munkásokkal. Annakidején meg is egyeztek két-hónapi fizetés hátralék kiutalásában, valamint gabonakiutalásában. Ezt az ígéretet azonban az igazgatóság nem tartotta be s így a munkások nagyrésze ismét sztrájkba lépett. A kolozsvári munkaügyi igazgatóság megbizottja ismét kiszállt Egeresre a sztrájk békés elintézése végett.

— A meleg növekedése várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognóza szerint nyugat felől a meleg növekedése várható. Keleten még esetleg zivataros esők lesznek.

— A belga bányászok sztrájkfrontján a helyzet változatlan. Brüsszelből jelentik: A belga bányász sztrájkhelyzetben nem állott be változás. A borinagei medencében a szélsőségek folytatják uszításait s ezek nyomán összeütközések fordultak elő a karhatalom és a sztrájkolók között néhány sebesüléssel.

— Lindbergh ezredes visszanyerte életkedvét. Newyorkból jelentik: Lindbergh ezredes visszanyerte munkakedvét. Ma már ismét személyesen próbált ki egy a gyára által épített új repülőgépet. Lindbergh hopewelli villáját detektívek szerződtetett fegyveresek és két véréb őrizi.

— Eljegyzés. Dávid Etuska Beclean és Schnábel Béla Dej jegyesek. (Mindenkülon értesítés helyett.)

— Kirándulás a scriadi vizeséshez. A Salom Klub vigalmi bizottsága vasárnap f. hó 21-én kirándulást rendez a scriadi vizeséshez, amely Románia legvadregényesebb vidéke. A klub kéri tagjait és azok hozzátartozóit, vagy barátait, hogy az előkészületek érdekében részvételüket pénteken délig jelentsék be. Telefon 775. Indulás reggeli fél 6 órakor.

— Palesztinában súlyos vízhányt okozott a szárazság. Jeruzsálemből jelentik Palesztinában a szárazság újra katasztrófális vízhányt okoz. Jeruzsálemben különösen súlyos a helyzet. Hebron közeléből az urtasi forrásokból napi kétszáz font költséggel vasuton szállítanak vizet Jeruzsálembe. Eltiltották a szállodák és magánlakások fürdőszobáinak használatát.

B. Bernstein Jolán zongoratanárnő tanítását ismét megkezdte Széchenyi tér 10. szám alatt.

A konverziót módosító törvényjavaslat teljes magyar fordítása kapható dr. Mandel Fordító Irodában. Cluj, Memorandum 24. Ára 50, vidékre 60 lej, mely posta bélyegben is beküldhető.

— Kinában erőteljesen fokozódik a japánellenes bojkottmozgalom Londonból. jelentik: Kinában újra fokozódik a japán ellenes bojkottmozgalom Sanghaiban a japán konzul megjelent a kínai főpolgármester hivatalában s erőlyesen követelte a bojkottmozgalmat szító társadalmi egyesületek tevékenységének betiltását. A főpolgármester azzal hátrította el a követelést teljesítését, hogy közbelépése a közszabadság súlyos sérelmét jelentené. A japán kereskedelmi szervezetek Kinából feliratokkal és panasziratokkal árasztják el a tokiói kormányt s erőlyes fellépést követelnek. A helyzet londoni diplomáciai körök véleménye szerint veszedelmesen hasonlít a helyzethez, amely a japán-kínai ellenségeskedések kitérését megelőzte.

— Rendőrségi hírek. Tegnap délután halva találták a Honvéd ucca 32. számú lakásban Verendj Katalint. A rendőrség megindította a nyomozást, hogy megállapítsa, mi okozta Verendj Katalin halálát. — A kolozsvári tolvajok, mint minden nyáron, úgy az idén is nagyarányú fosztogatásokat terveztek a strandlátogatók között. Kizárólag a rendőrség fokozottabb éberségének tudható be, hogy a strandon az idén csak elvétve fordultak elő lopások. Kirschner Jenő Petőfi ucca 1. szám alatti lakos tegnap délelőtt kiment a strandra, kabint vett, levetkőzött és bement a vízbe. Időközben egy vakmerő betörő kinyitotta a kabinját és elvitte 1900 lejt tartalmazó pénztárcáját. Kirschner később bement a kabinjába és ekkor vette észre a lopást, melyről azonnal értesítette a rendőrséget, ahonnan bevezeték a nyomozást az ismeretlen tettes ellen.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Neculcea ezredes humoros debüje a kamarában

Az ezredes-képviselő kijelentette, hogy ő csak vendég a Vaszgárdában, mégis negyedigien akarja kikutatni, hogy ki a valódi román, a külföldi szakértőket pedig ki akarja verni az országból

Sándor Józsefet nem engedték beleszólni a két nagy román párt belső vitájába

Bucuresti-Bukarest, aug. 18. A kamara mai ülésén Bratianu György a jegyzőkönyvhöz szólva hozzá csatlakozik Vaidának a sajtó rágalmával szemben tegnap tett kijelentéséhez. Az olberálistpárt sajtója az, amely a legcsunyább rágalmakkal illeti politikai ellenfeleit. A Viitorul tegnapi számában azt írja róla, hogy 12.000.000 lejt kapott a kormány választási alapjából, ezért bíróság elé állítja a rágalmazót.

Tatarescu liberális: Kérem a gyorsíró urakat, jegyezzék fel a liberálistpárt mosolyát.

Interpellációk özöne

Virgil Cerciu kormánypárti interpellációt jelent be a repülő alap felhasználása tárgyában. Mennyi folyt be erre az alapra, mit fizetett a sorsjegy intézőség, mire használták fel a befizetett összegeket, nem történtek-e visszaélések?

Papacostea georgista interpellációt jelent be a cadrlateri telepek ügyében, akiknek földjét elvétellel fenyegetik.

Dimitriu liberális interpellációt jelent be a Skodamüveknél tett állami rendelések tárgyában. Egy másik interpellációja a szénbányákkal kapcsolatos és kérdezi, honnan veszi a CFR a szén?

Cociunda georgista a mezőgazdasági és állatszállítási tarifa ügyében óhajt interpellálni.

Párvu liberális a beszarábiai iskolák ügyében kíván interpellációt beterjeszteni. A kormány mostohán bánik az ottani iskolákkal és többieket megszüntetett.

Andrei közoktatásügyi alminiszter különösképp tartja, hogy a kormány beszarábiai iskolapolitikája ellen felszólalnak. Ez a kormány még vajmi keveset tehetett iskolai téren, de annyi bizonyos, hogy Beszarábiában nem fognak iskolákat megszüntetni és szó sem lehet a beszarábiai iskolákra szánt költségvetés csökkentéséről.

Inculet liberális a sulinaí csatorna ügyében jelent be interpellációt.

Heves vita a sajtószabadságról

Iamandi liberális kérdezi a miniszterelnököt, milyen alapon konfiskáltatta el a Curentulnak azt a rendkívüli számát, amely Maniunak ismeretes beszédét tartalmazta. Maniu magánember, akinek beszédei nem érintik az állam magasabb érdekeit, sem pedig a dinasztia érdekeit nem sértik, amely esetekben az elkobzások meg lehet indokolni. Mi volt a jelen esetben veszélyeztetve? A kérdéses cikk talán nem szóról-szóra közölte Maniu szavait, de lényegben azt írta, amit mondott.

P. Ioanitescu: Az első betűtől az utolsóig hazugságot ír.

Iamandi: A sajtószabadságot megsértették!

Socor (Az Adeveruj főszerkesztője): Amelyet önök már régebben megfojtottak!

P. Ioanitescu: Tőlünk nem kell a sajtószabadságot megvédeni! Mi küzdöttünk azért, nem önök!

Goiceanu lupista elitélj az elkobzást, de azt is, hogy egy újságíró valótlán tudósítást ad le.

Constantinescu Bordeni georgista kéri a városi lakosság adósságainak konvertá-

lását és addig is, míg ez lehetséges, a városi végrehajtások felfüggesztését.

A kamara ezután áttért a napirendre, amelyen a felirati vita szerepel.

Neculcea ezredes, vasgárdista az első szónok, aki szerint a román parasztság el van nyomva. A román parasztság virágzó fája elkorhadt. Sokan önközül elfelejtették, honnan származnak. A szónok nagy pátozzsal beszél, ami hatalmas derűtséget kelt. Erre Neculcea így szól a mosolygó képviselőkre:

— Ne nevéssenek, inkább sirjanak. (Derűtség.)

Ezután Neculcea előadja, hogy Vaida szabad választásai és a vasgárda vendéglátása tették lehetővé, hogy mint a román nép küldöttje bejutott a parlamentbe. Azért jött, hogy az idegenek igája alól felszabadítsa a román parasztot, akiknek élveznie kell munkája gyümölcsét. (Ugy van, ugy van!)

Neculcea: Le fogunk sujtan azokra... Egy hang: Baltával?

Neculcea: Csak azokat ismerjük el románoknak, akik több generációra visszamenőleg ezt bizonyítani tudják. (Nagy derűtség.)

Felkiáltások: Vervizsgálatot!

Neculcea: Mi a nemzet igazi képviselői vagyunk és nem a pártok megbízottai. A politikusok aljas eszközei csődöt fognak mondani, az igazság legyőzi a hazugságot. (Ugy van, ugy van!) buzdítják tréfásan a szónokot, aki így folytatja:

— Uj választói törvényre van szükség!

Neculcea itt megakad, keresgél a jegyzetei között, mire a jószerű többség úgy van és helyes kiáltásokkal tölti ki a szünetet.

Hangsúlyozza ezután, hogy ő pártok-kívüli képviselő, nem a vasgárda tagja, majd kérdezi, mit keresnek a szakértők nálunk, mentse meg őket az Isten a nép haragjától. Menjenek vissza külföldre.

Neculcea ezután derűtségtől kisérve folytatja beszédét.

Neculcea ezredes után Misu Vasilescu beszélt, aki méltatja Maniu Gyulát, majd a parasztság érdekeinek szem előtt tartását kéri. Kéri a visszaéléseknek tüzelvással való kiirtását.

A szenátus ülésén Simionovici alelnök jelenti, hogy Urlici valceai szenátor meghalt. Részvétének ad kifejezést a szená-

A genfi zsidó világkonferencia elhatározta a zsidó világparlament megeremtését

Genf, aug. 18. Tegnap véget ért a genfi zsidó világkonferencia. A záróülésen dr. Stephen Wise newyorki főrabbi, a konferencia tiszteletbeli elnöke aki az amerikai delegációt vezette a konferencián, nagyszabású beszédet mondott, amelyben összegezte a konferencia munkáját és kiemelte, hogy a zsidó nép mai helyzete parancsoló szükségessé teszi a zsidó világparlament jének megalkotását. A genfi konferencia magáévá tette az amerikai kon-

gresszus javaslatát és elhatározta a zsidó világparlament összehívását és meg tette a szükséges intézkedéseket annak előkészítésére. Határozati javaslatot fogadott el a zsidóság politikai, gazdasági és szociális érdekeinek organikus védelme ügyében. A határozatok második része pedig az antiszemitizmus elleni harcra vonatkozik és ebben a tekintetben Tedeschi professzor javaslatait vette alapul egy nemzetközi konvenció létrehozása irányában.

Megerősített csendörkülönítmények őrzik az Ileana hercegnő mödlingi villájához vezető utakat

Mégis merényletre készültek a horvát emigránsok?

Bécs, aug. 18. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap számunkban jelentettük, hogy a bécsi rendőrség információi szerint horvát emigránsok merényletet akartak megkísérelni Mariora szerb királyné ellen, aki — mint ismeretes — hűga, Ileana hercegnő mellett tartózkodik néhány nap óta Bécs mellett, a mödlingi villában. A Landes Korrespondenc jelentése szerint az összes mödlingi uccákat, valamint azokat az uccákat, amelyek Mödling felé vezetnek, megerősített csendörkülönítmények őrzik. Ezeknek utasításuk van, hogy szigorúan ellenőrizzenek minden, a helyiségre jövő idegent és különösképpen a dályozzák meg gyanus személyeknek a villához való közeledését.

Egyes bécsi lapoknak azon hírét, a mely szerint letartóztattak egy, a villa körül ólálkodó gyanus személyt, a bé-

csi rendőrség kategórikusan megcáfolta. Ezzel szemben tény az, hogy egy a rendőrséghez érkezett feljelentés szerint a horvát emigránsok csakugyan merényletet készítettek elő Mariora királyné ellen. Az Ullstein távirati iroda és a bécsi Landeskorrespondenc megerősítik ezt a verziót, azt állítva, hogy a horvát emigránsok csakugyan foglalkoztak a merénylet tervével.

Ileana hercegnő és az újszülött István herceg egyébként jólérik magukat. A Roseger uton levő villa szobái tele vannak virágokkal, amelyeket a hercegi pár felsőbb bécsi köröktől, többek között az osztrák legitimistáktól kapott. Caius Brediceanu bécsi román követ egyébként megjelent a mödlingi villában és a román kormány nevében Mária királynénak, valamint a hercegi párnak szerencsekívánatait tolmácsolta.

tus első halottja felett. Mumuianu cuzista kéri, hogy a falusiak adótervezésüket természetben is fizethessék. (Gabonával).

Simionovici felolvassa a pénzügyminiszter levelét, amely Mumuianunak hozzáintéztet hasonló kérésére megengedi, hogy baltimegyében így is fizethessék a parasztot az adót.

Ezután a felirati vitára tértek át. Ianca néppárti felolvassa pártjának deklarációját.

Mircea szenátor az erdélyi UGIR deklarációját olvassa fel, amely hangsúlyozza, hogy a kormányt nem tekintik pártkormánynak, hanem az ország kormányának melytől az azdasági élet megjavítását reméli. Helyre kell állítani az őszhangot a teremtés és fogyasztás között, a biztonságot a bizalmat és ezzel újból megindulhat a fejlődés.

Lepadatu liberális hosszú történelmi visszajáratást vet a multakra. Méltatja a liberális párt munkáját az ország történelmében. Visszautasítja azt a vádat, hogy pártja reakciós és szabadságeffenes volt.

Costachescu: Ezt ön, mint politikus mondhatja, de mint történész, mást kellene mondania. 60 évig uralkodtak a liberálisok a regátban, a parasztok ezalatt éheztek és szenvedtek. Ennek a következő évek voltak az 1888, 1895 és 1907. évi forradalmak.

Sándor József közbe akar szólni.

Madgearu: Sándor ur, ne avatkozzék bele ar omán politikuskok egymásközti vitájába. Ez a románok belső ügye.

Lepadatu folytatja pártja dícséretét, mire Madgearu megjegyzi:

— Ön mondja ezt, arról a pártól, amely 10 évig ostromállapottal és cenzúrával kormányzott. Mi kormányralépésünk alkalmával azonnal eltöröltük mind ezeket.

Lepadatu beszédével, amely azzal végződött, hogy nem fogadja el a felirati javaslatot, az ülés véget ért.

Megrázó lelki élmények, lenyűgöző látomások

Szomory Dezső Gyuri című új regénye. A lélek kalandjainak legnagyobb ábrázolói közé tartozik Szomory Dezső. A regény 260 oldal, remek fehér papíron, díszes és szonkötésben 68 lej. A sorozat tizedik kötete ez. Postán utánvétellel beküldve franco küldi Lepage Kolozsvár. Kérje Lepage-tól a teljes sorozat jegyzékét.

— A Nőegylet és a Haggibbor együttes táncestélye. Szombat este féltíz órai kezdettel nagyszabású táncestélyt rendez a kolozsvári Zsidó Nőegylet a Haggibborral karöltve. A nyári mulatságot a Haggibbor Magyar uccai tennispályáján tartják meg. A rendezvény iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg.

— Budapest és Komárom között elkészült a vasútvonal villamosítása. Budapestről jelentik: A hegyeshalmi fővonal Budapest—Komárom szakaszának villamosítása befejezést nyert. Három villamosmozdony elkészült s a próbautak a vonalon a mozdonyokkal, már folynak. A mozdonyok teljesítőképességével szakemberek meg vannak elégedve. Ma hatósági szakértő bizottság kel utra, hogy megejték a műtanrendőri bejárást az elkészült vonalszakaszon s visszatérőben egyik elsőnek befutó mozdony koszorút hoz, amelyet a mozdonyok konstruktőre, Kando Kálmán sirjára fognak kivinni.

Raktárunkon lévő zsidótárgyú könyveket olcsón kiárusítjuk:

- Max Nordau: dr. Kohn — 25 L
- Felix Weltsch: A zsidókérdés a modern eszmeáramlatok tükrében — 25 "
- Solem Alejchem: Leégett nemesek — 10 "
- Paneth Herman: Utazásom a Szentföldön — 5 "
- Marton Ernő: Zsidó nemzet Erdélyben — 5 "

FRATERINITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása, Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (v. Brassai u.) 10. sz. Telefón 8-77.

Taxa post
plátite in
No. 224.716

da Baron L.
Telefon: 9
Havonta 1
évre 600, e
földre: Ha
félre: 6, e
detések di
KELET"
zsidóság e
kelk után
rás megjel

Két világ

Különös hogy ugyan zsidó világ dóság világ sít, a montr a világot, h jak az anti reszusát is hogy megte zsidók ellen Csodálato galomnak is zsidóknak. Hogy nekik szükségük, az érzésün és hasznot fogás. Tisz Ugyanis szemitizmus részben elv a zsidóság zsidó erő m teszi indok erőfeszítést A krízis zek elvégzi szus nélkül De annál az egység fogásra — existenciál maradvány Mert ugy is, de nek azért is, h szemita sze sen elpuszt az egész a vesztesség l Vajjon k rülni ezt antiszemiti Ahogy n ez náluk j Trianon és De ahog legalább is reszusnak ra, hogy ő ségbe töm És ez a találkozásb

Munkaa de Idej

Németer nebb orsz radt. A ne mondották nép, de ne benne vala meg az ősi kevényvel, hordja ma ben példát háboru elő feudális u középkori tesen nyug tenelemnel gium, az l ia 1848-ba mény, sok németek társaságba Csodálat szerü és p reakciós, lemájáról ról. Ez a s milliókra száma és akik tudr adni, ami tenciát bi nek, a fi amely gaz lémája. számára, inog a ta képtelen ból lakás son. Így séges pol Most az mak töme téz munk szerben gyomor s